

EXPUNERE DE MOTIVE

CONSELNIU ECONOMIC SI SOCIAL
 INTPARE NR. 3871
 IESPREZ 27 IUNIE 2022
 ZEPAR 06.2022

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ:

Lege privind statutul cadrelor militare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale	<p>Promovarea intereselor și îndeplinirea obiectivelor de securitate ale României reclamă cu stringență asigurarea unui cadru legal adaptat principiilor apărării colective și spațiului european de libertate, securitate și justiție. În acest context, adaptările legislative specifice domeniului apărării și securității naționale au devenit priorități de strictă actualitate.</p> <p>Apărarea țării, garantarea atributelor constituționale ale statului român și principiile democrației impun organizarea și funcționarea instituțiilor statului astfel încât, la nevoie, acestea să poată acționa eficient, folosind fie forța militară pentru apărarea teritoriului, fie autoritatea publică pentru menținerea ordinii de drept. Acest obiectiv impune, în contextul mediului de securitate național, regional și global crearea și perfecționarea unui corp de cadre militare constituit din resurse umane bine pregătite, motivate și devote, în măsură să execute în orice moment și necondiționat misiunile legal încredințate.</p> <p>Principiile generale de referință pentru formarea, dezvoltarea și utilizarea cadrelor militare, precum și principalele îndatoriri și drepturi ale acestora sunt statuite prin prevederi legale organice, materializate în <i>Statutul cadrelor militare</i>.</p> <p><i>Statutul cadrelor militare</i>, instituit prin <i>Legea nr. 80/1995</i>, a fost amendat în repetate rânduri, cu nu mai puțin de 37 de acte normative, potrivit cerințelor impuse sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională și transformărilor ce au avut loc atât la nivelul armatei, cât și în cadrul celorlalte instituții ale acestui sistem.</p> <p>Aceste modificări, precum și diferențierile existente de la început sau intervenite pe parcurs, care vizează modul de aplicare a <i>Statutului cadrelor militare</i> în funcție de specificul fiecărei instituții a sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, la care se adaugă schimbările de ansamblu petrecute în România în plan social, economic, cultural etc., reflectate în plan legislativ, conduc la evidența că statutul necesită o revizuire fundamentală în vederea adaptării la realitățile actuale și de perspectivă ce privesc domeniul militar, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei.</p> <p>Se impune menționat că modificările aduse <i>Statutului cadrelor militare</i>, nesistematizate prin republicare, cât și ale legislației-cadru de reglementare a dreptului comun pe plan național au generat, nu de puține ori, ambiguități și dificultăți în interpretare, concretizate în aplicarea neunitară a prevederilor actului normativ la nivelul instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.</p>
1¹ Prezentul act normativ nu transpune legislație comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acestieia.	2. Schimbări preconizate

Demersul legislativ urmărește crearea unui nou cadru normativ care guvernează exercitarea profesiei militare, printr-o structurare mai clară, menită să faciliteze interpretarea și aplicarea unitară a acestuia, precum și a premiselor pentru reconfigurarea și aplicarea ulterioară a unui sistem integrat și eficient de management al resurselor umane, bazat pe competență, care să răspundă exigențelor îndeplinirii obiectivelor organizaționale, concomitent cu asigurarea condițiilor pentru creșterea gradului de interoperabilitate cu forțele armate ale statelor membre NATO, UE și ale celorlalți parteneri în plan regional și internațional.

De asemenea, la elaborarea proiectului de lege s-a avut în vedere consolidarea importanței gradului militar, ca element definitoriu al statutului de cadru militar și al poziției în ierarhia militară.

	<p>În cuprinsul proiectului sunt reglementate, în principal, următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea cadrelor militare și clasificarea lor pe corpuri profesionale și grade militare; - dobândirea calității de cadru militar, pe corpuri; - îndatoririle și drepturile cadrelor militare; - interzicerea și restrângerea exercitării unor drepturi și libertăți; - disciplina militară; - raporturile de serviciu și situațiile în care acestea se modifică; - dezvoltarea carierei militare: acordarea gradelor și înaintarea în gradul următor a cadrelor militare în activitate, stagiile minime în grad, trecerea dintr-o armă/serviciu ori specialitate militară în alta/altul, evaluarea și perfecționarea profesională a cadrelor militare, scoaterea din evidență militară, degradarea militară; - dispoziții specifice stării de alertă, de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război; - dispoziții specifice cadrelor militare în rezervă sau în retragere. <p>În forma prezentată, statutul vizează îndeplinirea unor cerințe precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - armonizarea de principiu cu dreptul comun în materia raporturilor de muncă și evidențierea diferențelor specifice, cu respectarea prevederilor <i>Constituției</i>; - realizarea unui echilibru onest între îndatoririle, obligațiile dar mai ales interzicerea și restrângerea exercitării de către cadrele militare a unor drepturi și libertăți și drepturile acordate acestora, precum și recunoașterea calității de militar în plan social, având în vedere că, în temeiul art. 118 din <i>Constituția României</i> și al <i>Deciziilor Curții Constituționale a României nr. 20/2000 și 900/2020</i>, prevederile statutului și ale actelor normative subsecvente legislației în domeniul apărării intră în sfera protecției constituționale; - adaptarea cadrului normativ la exigențele îndeplinirii misiunilor instituțiilor militare și a obiectivelor asumate în context internațional. <p>Proiectul de lege a fost cuprins în Programul Legislativ al Guvernului pentru perioada 2021-2024 și este fundamentat, în temeiul Constituției României, pe principiile legalității, predictibilității și continuității, asigurând competențele necesare și suficiente pentru îndeplinirea misiunilor specifice fiecărei instituții din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, în funcție de particularitățile acestora.</p>
--	---

3. Alte informații	Nu sunt.
--------------------	----------

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1. ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.
3. Impactul social <ul style="list-style-type: none"> a) grupuri-țintă demografice și sociale afectate b) efecte directe sau indirekte, pe termen lung ori scurt c) impact asupra nivelului veniturilor, modificări în mediul social și de muncă d) îmbunătățiri, dezvoltare, eficiență și calitate a rețelei de servicii e) impact preconizat pe perioadă scurtă și lungă după adoptare 	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu sunt.

Secțiunea a 4-a

Impactul finanțier asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani					Media pe 5 ani
		2022	2023	2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6	7	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	0	127.689	259.204	266.244	271.400	184.907	
a) buget de stat, din acesta:	0	97.853	198.708	204.139	208.047	141.749	
(i) impozit pe profit							
(ii) impozit pe venit	0	97.853	198.708	204.139	208.047	141.749	
b) bugete locale:							
(i) impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	0	29.836	60.496	62.105	63.353	43.158	
(i) contribuții de asigurări	0	29.836	60.496	62.105	63.353	43.158	
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	0	473.877	997.821	1.057.679	1.120.322	729.940	
a) buget de stat, din acesta:	0	473.877	997.821	1.057.679	1.120.322	729.940	
(i) cheltuieli de personal	0	473.680	997.428	1.057.286	1.119.929	729.665	
(ii) bunuri și servicii	0	175	350	350	350	245	
(iii) asistență socială	0	22	43	43	43	30	
b) bugete locale:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
3. Impact finanțier, plus/minus, din care:	0	-346.188	-738.617	-791.435	-848.922	-545.033	
a) buget de stat	0	-346.188	-738.617	-791.435	-848.922	-545.033	
b) bugete locale							
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare							
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare							
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare							
7. Alte informații							

Secțiunea a 5-a**Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare**

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. 	<p>a) se impune adoptarea, prin hotărâre a guvernului, a unui nou Ghid al carierei militare pentru personalul militar din structurile Ministerului Apărării Naționale și din structurile Ministerului Afacerilor Interne și abrogarea celui în vigoare, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 106/2011; b) se impun reglementate, prin ordine ale conducătorilor instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, proceduri de aplicare a prevederilor legii, după adoptarea acesteia.</p>
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu sunt.

Secțiunea a 6-a**Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

<p>1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p>	<p>Toate observațiile și propunerile primite în perioada derulării procedurii de transparență decizională au fost analizate în cadrul unor întâlniri succesive, de către o comisie mixtă constituită din reprezentanți ai instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională și ai structurilor associative ale militarilor în rezervă și retragere, rezultând o formă consolidată a proiectului.</p>
---	---

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Au fost consultate toate structurile asociative din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională interesate care au transmis observații și propuneri asupra proiectului de lege.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: <ul style="list-style-type: none"> a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Tării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi 	Este necesar avizul Consiliului Suprem de Apărare a Tării, al Consiliului Legislativ și al Consiliului Economic și Social.
6. Alte informații	Nu sunt.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.	Au fost respectate dispozițiile <i>Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</i> .
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu sunt.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu sunt.

Proiect de *Lege privind statutul cadrelor militare*

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

DIRECTORUL SERVICIULUI
ROMÂN DE INFORMAȚII

EDUARD RAÜL HELLVIG

DIRECTORUL SERVICIULUI
DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ

LUCIAN SILVAN PAHONTU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

MIHAI NICOLAE BODE

DIRECTORUL SERVICIULUI
DE INFORMAȚII EXTERNE

PETRU GABRIEL VLAICHE

DIRECTORUL SERVICIULUI
DE TELECOMUNICATII SPECIALE

JONEL SORIN BĂLAN

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPREMIER MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU

MINISTRUL MUNCHI
ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

MINISTRUL FINANȚELOR

MARIUS-CONSTANTIN BUDĂI

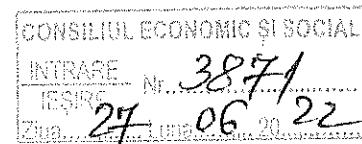
MINISTRUL JUSTIȚIEI

MARIAN-CATALIN PREDOIU

ADRIAN CĂCIU

L E G E
PRIVIND STATUTUL CADRELOR MILITARE

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. – (1) Prezenta lege reglementează dobândirea statutului, îndatoririle, drepturile, modul de exercitare a profesiei și evoluția în carieră a cadrelor militare din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Cadrele militare se află în una din următoarele situații:

- a) în activitate;
- b) în rezervă;
- c) în retragere.

Art. 2. – (1) În sensul prezentei legi, instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională care au cadre militare în rândul personalului propriu sunt Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații Externe, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Serviciul de Protecție și Pază.

(2) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) **cadrele militare** sunt cetățenii români care dobândesc statutul de ofițer, de maistru militar sau de subofițer, în condițiile prezentei legi;
- b) **cadrele militare în activitate** sunt cele care se află în raporturi de serviciu cu instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională;
- c) **cadrele militare în rezervă** sunt cele care nu se află în raporturi de serviciu cu instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională și încunosc condițiile pentru a îndeplini serviciul militar, potrivit legii;
- d) **cadrele militare în retragere** sunt cele care nu se află în raporturi de serviciu cu instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională și nu mai încunosc condițiile pentru a îndeplini serviciul militar, potrivit legii;
- e) **familia cadrului militar** cuprinde soțul sau soția, precum și copiii ori alte persoane aflate în întreținerea legală a acestuia;
- f) **unitatea militară** reprezintă o subdiviziune organizatorică a instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, cu indicativ numeric, denumire și stat de organizare propriu.

Art. 3. – (1) Cadrele militare sunt în serviciul poporului român și depun jurământul militar prevăzut de lege.

(2) Jurământul militar reprezintă actul solemn, cu valoare juridică și morală, prin care militarii își exprimă fidelitatea față de țară și se angajează să apere valorile și interesele României și să îndeplinească cu credință obligațiile care le revin, atât pe teritoriul statului român, cât și în afara acestuia, chiar cu prețul vieții.

Art. 4. – (1) Cadrele militare dețin grad militar, acordat în condițiile prezentei legi.

(2) Gradul militar este un drept al titularului, reprezintă recunoașterea socială și profesională a calității de cadru militar și indică poziția acestuia în ierarhia militară.

(3) Gradul militar se pierde numai ca urmare a aplicării pedepsei complementare a degradării militare.

Art. 5. – În funcție de gradul militar deținut, cadrele militare se constituie în următoarele corpuși:

- a) corpul subofițerilor;
- b) corpul maiștrilor militari;
- c) corpul ofițerilor.

Art. 6. – (1) Gradele militare specifice corpului subofițerilor, în ordinea lor ierarhică crescătoare, sunt:

- a) sergent;
- b) plutonier;
- c) plutonier major;
- d) plutonier adjutant;
- e) plutonier adjutant principal.

(2) Gradele militare specifice corpului maiștrilor militari, în ordinea lor ierarhică crescătoare, sunt:

- a) maistru militar clasa a IV-a;
- b) maistru militar clasa a III-a;
- c) maistru militar clasa a II-a;
- d) maistru militar clasa I;
- e) maistru militar principal.

(3) Gradele militare specifice corpului ofițerilor, în ordinea lor ierarhică crescătoare, sunt:

- a) sublocotenent, respectiv aspirant pentru marină militară;
- b) locotenent;
- c) căpitan;
- d) maior, respectiv locotenent-comandor pentru aviație și marină militară;
- e) locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor pentru aviație și marină militară;
- f) colonel, respectiv comandor pentru aviație și marină militară;
- g) general de brigadă – cu o stea, respectiv general de flotilă – cu o stea pentru aviație și contraamiral de flotilă – cu o stea pentru marină militară;

h) general-maior – cu două stele, respectiv contraamiral – cu două stele pentru marină militară;

- i) general-locotenent – cu trei stele, respectiv viceamiral – cu trei stele pentru marină militară;
- j) general – cu patru stele, respectiv amiral – cu patru stele pentru marină militară.

(4) În afara acestor grade, pentru merite militare excepționale, în timp de război, Președintele României poate acorda generalilor/amiralilor - cu patru stele - gradul de mareșal, care este cel mai înalt grad militar.

(5) Ofițerii cu grade de generali/similari au rangul de demnitari ai statului român, fără a beneficia de drepturi suplimentare conferite de această calitate.

Art. 7. – Pot deveni cadre militare în activitate persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) au cetățenie română și domiciliul în România;
- b) au împlinit vîrsta de 18 ani;
- c) au capacitate deplină de exercițiu;
- d) nu au fost condamnate penal;
- e) nu sunt în curs de urmărire penală sau de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni;
- f) nu au făcut și nu fac parte din organizații interzise de legislația română sau care acționează împotriva statului român;
- g) nu sunt membri ai unui partid, formațiune, asociație sau organizație cu caracter politic ori sindical;
- h) îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de prezenta lege;
- i) se încadrează în baremele medicale prevăzute de actele normative în vigoare, promovează evaluările psihologice și îndeplinesc criteriile de recrutare și selecție, stabilite prin ordin al conducerilor instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională;
- j) îndeplinesc condițiile prevăzute de actele normative în vigoare pentru acces la informații clasificate.

Art. 8. – (1) Raporturile de serviciu se stabilesc, potrivit prezentului statut, în baza exercițiului autorității de stat și au caracter special, determinat de natura și risurile pe care le implică exercitarea profesiei și îndeplinirea obligațiilor militare în serviciul poporului român, precum și de interzicerea și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale.

(2) În exercitarea profesiei, cadrele militare sunt supuse riscurilor la adresa vieții, integrității fizice și psihice și se bucură de protecția legii.

Art. 9. – Calitatea de cadru militar în activitate se menține până la trecerea în rezervă sau direct în retragere, inclusiv pe timpul cât titularul este:

- a) eliberat din funcție pentru a urma diferite forme de pregătire în interesul serviciului;
- b) suspendat din funcție;
- c) pus la dispoziție.

Art. 10. – (1) Cadrele militare în activitate sunt confirmate în arme sau servicii și au specialități militare, în concordanță cu profilul pregătirii lor profesionale.

(2) Nomenclatorul armelor, serviciilor și specialităților militare se aproba prin dispoziție a șefului Statului Major al Apărării, respectiv a adjuncților conducețorilor/similari ai celorlalte instituții de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) Pentru realizarea evidenței unitare a rezervei de mobilizare, corespondența cu armele sau serviciile și specialitățile militare din cadrul celorlalte instituții de apărare, ordine publică și securitate națională se stabilește prin dispoziție a șefului Statului Major al Apărării și a adjuncților conducețorilor/similari ai respectivelor instituții.

CAPITOLUL II

Îndatoriri și drepturi

Interdicții, incompatibilități și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

SECTIUNEA 1

Îndatoriri

Art. 11. – Cadrele militare în activitate au îndatoririle stabilite prin Constituția României și prin legile țării, precum și îndatoriri specifice, stabilite prin prezentul statut.

Art. 12. – (1) Cadrele militare în activitate au următoarele îndatoriri specifice:

- a) să fie loiale și devote poporului român și forțelor armate ale României;
- b) să respecte jurământul militar și să apere valorile democrației constituționale;
- c) să respecte și să prețuiască simbolurile naționale, drapelul de luptă, onoarea și demnitatea militară, tradițiile de luptă și valorile militare;
- d) să respecte codul de conduită etică al instituției din care fac parte;
- e) să poarte regulamentar și cu demnitate uniforma militară;
- f) să respecte ierarhia militară și să manifeste spirit de corp;
- g) să respecte și să protejeze drepturile și demnitatea celorlalți;
- h) să îndeplinească cu profesionalism misiunile încredințate atât pe teritoriul statului român, cât și în afara acestuia, chiar cu prețul propriei vieți;
- i) să acioneze cu competență, responsabilitate și devotament pentru asigurarea securității naționale, apărarea teritoriului și promovarea intereselor României;
- j) să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și şefilor ierarhici;
- k) să îndeplinească atribuțiile de serviciu prevăzute în fișa postului;
- l) să-și perfecționeze pregătirea militară și de specialitate, să asigure instruirea și pregătirea temeinică a subordonaților;

m) să acționeze pentru întreținerea și menținerea în stare de operativitate a tehnicii și armamentului, precum și pentru utilizarea și administrarea corespunzătoare a bunurilor din dotare;

n) să respecte dispozițiile actelor normative în domeniul protecției informațiilor clasificate sau care nu sunt destinate publicității, precum și secretul profesional al activităților, potrivit legii.

(2) Cadrele militare în activitate se supun regulilor privind conflictele armate, stabilite prin reglementările organismelor internaționale la care România este parte.

(3) Cadrelor militare în activitate le este interzis să ordone sau să execute acte contrare legii și regulilor prevăzute la alin. (2). Neexecutarea unor astfel de ordine nu atrage răspunderea celui în cauză.

Art. 13. – (1) Cadrele militare în activitate au obligația să participe la misiuni și operații pe teritoriul statului român sau în afara acestuia, în funcție de cerințele și interesele de securitate și apărare ale statului român ori pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin convenții și tratate internaționale.

(2) Cadrele militare care participă, potrivit legii, la misiuni și operații pe teritoriul statului român sau în afara acestuia sub egida organizațiilor internaționale la care România este parte, au obligația să respecte regulile de angajare, normele de ordine interioară și cele specifice activității respective.

(3) Pot face excepție de la prevederile alin. (1) referitoare la obligativitatea participării cadrelor militare la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, la cerere, cadrele militare în activitate care se încadrează în una dintre următoarele situații:

a) formează o familie monoparentală;

b) sunt întreținători unici de familie sau ai fratelui/surorii/părintelui;

c) au unul sau ambii părinți invalizi de gradul I sau II, indiferent de vîrstă, și nu mai au alți frați sau surori care au devenit majori/majore, apti/apte de muncă, ori mai au frați sau surori, dar aceștia/acestea nu pot contribui la întreținerea părinților deoarece sunt elevi sau studenți, lucrează în străinătate, sunt invalizi de gradul I sau II ori execută o pedeapsă privativă de libertate;

d) au soțul/soția sau copilul aflați legal în întreținere grav bolnav/bolnavă, încadrat/încadrată în gradul I sau II de invaliditate;

e) ambii soți sau mai mulți frați și/sau surori ar urma să participe la misiune în aceeași perioadă și nu își exprimă acordul în acest sens;

f) sunt cadre militare femei în stare de graviditate sau care beneficiază de drepturi pentru alimentarea și îngrijirea copilului, potrivit legii;

g) în caz de calamități naturale care le afectează proprietatea și/sau familia.

(4) Cererea prevăzută la alin. (3) se aprobă de către comandanții/șefii care au competențe de numire în funcții.

SECTIUNEA a 2-a

Interdicții și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

Art. 14. – (1) Cadrelor militare în activitate le este interzis:

- a) să constituie sau să facă parte din partide, organizații sau organizații cu caracter politic ori sindical;
- b) să desfășoare propagandă prin orice mijloace sau alte activități în favoarea ori în defavoarea formațiunilor, organizațiilor sau organizațiilor cu caracter politic sau sindical, ori a unui candidat independent pentru funcții alese;
- c) să candideze pentru a fi alese în administrația publică, în Parlamentul României, în Parlamentul European, precum și în funcția de Președinte al României;
- d) să declare sau să participe la grevă.
- e) să exprime opinii contrare intereselor României sau forțelor armate;
- f) să îndeplinească alte funcții sau activități ori să exercite alte ocupării, cu excepția situațiilor și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;
- g) să se implice în activități care contravin ori afectează demnitatea, prestigiul și normele de conduită specifice profesiei militare;
- h) să se afle în raporturi ierarhice nemijlocite cu soțul/soția sau cu rude de gradul întâi sau gradul al doilea.

Art. 15. – (1) Cadrelor militare în activitate le este restrâns exercițiul unor drepturi, astfel:

- a) exprimarea opiniilor sau preferințelor politice nu le este permisă la locul de muncă sau în spațiul public;
- b) exercitarea dreptului de petiționare în cadrul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională se realizează prin raport scris, înaintat pe cale ierarhică;
- c) participarea la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau întruniri cu caracter politic ori sindical nu le este permisă, cu excepția activităților ce se desfășoară în cadrul misiunilor ordonate;
- d) constituirea, înscrierea în sau aderarea la organizații, organizații sau fundații nu este permisă dacă activitățile specificate în statutul acestor organizații afectează exercitarea profesiei militare, au caracter sindical ori contravin principiului unicitatii comenzi, ordinii și disciplinei specifice instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, normelor de păstrare a ordinii publice sau bunelor moravuri.

(2) Cadrelor militare în activitate nu le este permis să participe la administrarea sau conducerea societăților comerciale, direct sau prin persoane interpuse.

(3) Cadrele militare în activitate se pot deplasa în țară și în străinătate în condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(4) Cadrele militare în activitate pot prezenta public informații în legătură cu serviciul în condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 16. – Dreptul la liberă exprimare al cadrelor militare se exercită cu respectarea reglementărilor privind protecția informațiilor clasificate sau care nu pot fi destinate publicitații.

SECTIUNEA a 3-a

Drepturi

Art. 17. – (1) Stabilirea drepturilor cadrelor militare se face ținându-se seama de complexitatea, răspunderea și riscurile serviciului militar, de volumul și de natura activităților desfășurate, de pregătirea și competența profesională, de interdicțiile, restricțiile și incompatibilitățile prevăzute de Constituția României și de lege, de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin, potrivit jurământului depus.

(2) Onoarea și demnitatea cadrelor militare sunt garantate prin lege.

Art. 18. – (1) Cadrele militare în activitate au dreptul la:

a) soldă lunară și alte drepturi în bani și în natură, stabilite potrivit legii;

b) indemnizație lunară pentru activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, cu o valoare de 10%, 15% și, respectiv, 25% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, pentru cadrele militare cărora li s-a conferit Semnul onorific „În Serviciul Patriei” pentru 15, 20 și respectiv 25 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale;

c) echipament și hrană, asigurate gratuit, conform reglementărilor legale;

d) concedii de odihnă, de odihnă suplimentare și de studii, plătite, ale căror durate și reguli de acordare se stabilesc prin hotărâre a guvernului;

e) concedii medicale, conform reglementărilor aplicabile la nivel național;

f) vacanțe, în locul condeiilor de odihnă, pe timpul participării la programele de studii organizate la forma de învățământ cu frecvență, în cadrul instituțiilor militare de învățământ superior, cu durata mai mare de 1 an, conform planurilor de învățământ ale instituțiilor respective și ordinului conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

g) concediu și indemnizație pentru creșterea și/sau îngrijirea copilului și concediu paternal plătit, concediu de acomodare, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare; femeile au dreptul la concediu de maternitate și beneficiază de pauze pentru alimentarea și îngrijirea copilului, precum și de alte drepturi prevăzute de lege pentru salariații din instituțiile publice;

h) asistență medicală, psihologică și religioasă, asigurări de viață și sănătate pentru acțiuni în legătură cu serviciul, tratament în țară sau în străinătate, medicamente și dispozitive medicale, gratuite; cheltuielile ce decurg din acordarea acestor drepturi se suportă din bugetul instituției, potrivit legii și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

i) încadrarea activității în condiții deosebite, speciale sau alte condiții, potrivit legislației privind pensiile militare de stat;

j) măsuri de securitate și sănătate în muncă, potrivit legii.

(2) Indemnizația lunară prevăzută la alin. (1) lit. b) nu se impozitează, nu se cuprinde în baza lunară de calcul a contribuțiilor sociale obligatorii și nu afectează acordarea altor drepturi.

Art. 19. – Cadrele militare în activitate pot beneficia de:

a) învoiri și permisii, ale căror durate nu se scad din durata concediului de odihnă sau a concediului de odihnă suplimentar, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

b) concedii fără plată, pe durată determinată, în timp de pace, în situațiile și condițiile prevăzute de prezentul statut;

c) concedii pentru formare profesională, plătite, de până la 15 zile lucrătoare anual, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

d) indemnizație de instalare la numirea în prima funcție și indemnizație de mutare la transferul ori la modificarea raportului de serviciu prin numirea în funcție, în altă garnizoană sau localitate, în quantumurile și condițiile stabilite potrivit reglementărilor în vigoare;

e) locuință de serviciu sau de intervenție, în garnizoana în care își desfășoară activitatea, accesorie raporturilor de serviciu, fără plata chiriei, dacă nu dețin locuință proprietate personală în acea garnizoană, nici ele și nici soții/soții acestora, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

f) locuință de intervenție, de protocol sau spațiu corespunzător de locuit, pe timpul detașării și al îndeplinirii unor misiuni în altă localitate decât cea în care își desfășoară activitatea ori decontarea cheltuielilor de cazare;

g) o sumă forfecă, o singură dată pe an, pentru suportarea cheltuielilor de transport în țară la efectuarea concediului de odihnă, în condițiile stabilite prin hotărâre a guvernului;

h) transport gratuit sau decontarea cheltuielilor de transport, la transferul ori la modificarea raportului de serviciu care presupune desfășurarea activității în altă garnizoană sau localitate, în condițiile stabilite prin hotărâre a guvernului;

i) asistență juridică sau acordarea de către instituția de apărare, ordine publică și securitate națională a sumelor necesare pentru asigurarea acesteia, în cadrul unui proces penal și/sau civil, care a fost desfășurat sau se desfășoară împotriva sa, pentru fapte săvârșite în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu, precum și în cadrul unui proces penal în care are sau a avut calitatea de persoană vătămată printr-o faptă de ultraj; condițiile și quantumul în care se acordă acest drept, procedura de soluționare a cererilor, precum și cazurile în care se restituie sumele primite se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

j) folosirea, împreună cu familia, a centrelor de refacere a capacitatei de muncă, a sanatoriilor, căminelor militare, amenajărilor culturale, recreative și sportive, a creșelor și grădinițelor, precum și a altor asemenea facilități aflate în patrimoniul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului acesteia;

k) accesul la produse de informare publică internă gratuite, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

I) suportarea de către instituția de apărare, ordine publică și securitate națională a taxelor necesare pentru înscrierea în colegii sau asociații profesionale, precum și a cotizațiilor periodice, dacă plata acestora este obligatorie și numai dacă desfășurarea activității profesionale în funcția în care personalul militar este încadrat este condiționată de apartenența la acestea. Pentru consilierii juridici din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, acestea suportă și costurile aferente confecționării robei necesare pentru reprezentarea intereselor instituției în fața instanțelor de judecată.

Art. 20. – (1) Cadrele militare în activitate numite în funcții în interesul serviciului ori detașate și/sau împuternicite într-o altă garnizoană decât cea în care își au domiciliul și care nu dețin locuință proprietate personală în acea garnizoană, nici ele și nici soții sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura locuință de serviciu sau intervenție ori alt spațiu corespunzător de locuit, au dreptul la compensație lunară pentru chirie de până la 50% din solda de funcție.

(2) Cadrele militare în activitate numite în funcții în interesul serviciului ori detașate și/sau împuternicite într-o garnizoană în care își au domiciliul, dar care nu dețin locuință proprietate personală, nici ele și nici soții/soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura locuință de serviciu sau intervenție ori alt spațiu corespunzător de locuit, pot beneficia, în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită conform ordinului conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, de compensația lunară pentru chirie prevăzută la alin. (1), la solicitarea cadrelor militare respective.

(3) Cadrele militare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (1) și (2) și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate, respectiv pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului sau contractului de vânzare-cumpărare cu plata în rate. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în quantumul prevăzut la alin. (1), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar sau pentru contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), compensația lunară pentru chirie se acordă în perioada în care cadrele militare sunt în activitate, pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei.

(5) Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. (1) și (2) și pentru situația prevăzută la alin. (3), caz în care cadrul militar optează pentru una dintre aceste situații.

(6) Pentru persoanele prevăzute la alin. (3), sumele se justifică cu un contract de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe.

(7) Cadrele militare în activitate pot beneficia de compensație lunară pentru chirie într-o singură garnizoană.

(8) Prin rata lunară prevăzută la alin. (3) se înțelege suma tuturor costurilor lunare generate de contractul de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau de contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe conform scadențarului de plată, mai puțin cele legate de rambursările anticipate, eventualele dobânzi penalizatoare și alte costuri care nu se regăsesc în scadențarul de plată a ratelor lunare.

(9) Cquantumul concret al compensației prevăzute la alin. (1), (2) și (3), precum și condițiile de acordare a acesteia se stabilesc prin hotărâre a guvernului.

Art. 21. – (1) Cadrele militare în activitate numite în funcții în interesul serviciului într-o altă garnizoană sau numite în funcții la finalizarea misiunii permanente în străinătate au dreptul la o indemnizație lunară de 50% din solda de funcție pentru soții/soții care au fost încadrate în muncă și au încetat activitatea ca urmare a mutării împreună cu acestea, până la o nouă angajare sau până la prestarea unei activități autorizate aducătoare de venituri, dar nu mai mult de 12 luni de la data mutării cadrului militar. În cazul numirii cadrelor militare în funcții din unități militare/subunități situate în zone izolate sau în care atragerea personalului se face cu greutate, indemnizația se acordă pentru o perioadă de cel mult 24 de luni, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) De indemnizația lunară prevăzută la alin. (1) beneficiază și cadrele militare ale căror soții sau soți erau înscrise, la data numirii, ca şomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București, dar numai după expirarea, potrivit legii, a termenului de plată a indemnizației de șomaj, în condițiile în care aceștia și-au transferat dosarul de șomaj la agenția pentru ocuparea forței de muncă din raza teritorială a noului domiciliu sau reședințe.

Art. 22. – (1) Membrii de familie ai cadrelor militare în activitate, aflați în întreținerea legală a acestora, beneficiază gratuit de asistență medicală, psihologică și religioasă, precum și de medicamente, dispozitive medicale, în condițiile stabilite pentru cadrele militare în activitate.

(2) Copiii aflați în întreținerea legală a cadrelor militare în activitate numite în funcții sau detașate/împoternicite să îndeplinească temporar atribuții într-o altă garnizoană decât cea în care își au domiciliul au prioritate la înscrierea sau transferul în orice creșă, unitate de învățământ preșcolar, primar, gimnazial sau liceal din cadrul sistemului național de învățământ de stat, indiferent de domiciliul cadrelor militare.

Art. 23. – (1) Cadrele militare în activitate încadrate într-un grad de invaliditate ca urmare a unor accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite pe timpul misiunilor, exercițiilor și operațiilor desfășurate pe teritoriul statului român sau în afara acestuia, în timpul și din cauza serviciului militar, au dreptul la o pensie de invaliditate, stabilită potrivit legislației privind pensiile militare de stat.

(2) Membrii de familie ai cadrelor militare decedate beneficiază de pensie de urmaș, precum și de alte drepturi potrivit legislației privind pensiile militare de stat.

(3) Cadrele militare prevăzute la alin. (1) sau urmașii prevăzuți la alin. (2), după caz, beneficiază de despăgubiri pentru cazurile de invaliditate sau de deces, potrivit legii, suportate din bugetul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 24. – (1) Urmașii cadrelor militare beneficiază de pensie de urmaș și ajutor de deces, potrivit legislației privind pensiile militare de stat, precum și un ajutor suplimentar la decesul cadrelor militare în activitate, suportat din bugetul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în quantum de două câștiguri salariale medii brute utilizate la fundamentarea bugetului de asigurări sociale, neimpozabil, în vigoare la data decesului.

(2) Ajutorul suplimentar prevăzut la alin. (1) se acordă unei singure persoane, care face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul sau, în lipsa acestora, oricare persoană care face această dovadă prin orice mijloc de probă prevăzut de lege.

(3) Copiii cadrelor militare decedate sau încadrate într-un grad de invaliditate ca urmare a rănirii acestora, în timpul și din cauza exercitării atribuțiilor de serviciu, pot fi înmatriculați sau transferați, la cerere, fără examen, în unitățile de învățământ preuniversitar militar, dacă îndeplinesc condițiile legale.

(4) Soțul/soția cadrelor militare decedate în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu poate fi încadrat/încadrată în funcții civile, fără examen ori concurs, în instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, dacă îndeplinește condițiile legale.

(5) Condițiile și procedura de aplicare a prevederilor alin. (3)-(4) se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 25. – Cadrele militare au dreptul de a se asocia pentru a constitui, în condițiile legii, case de ajutor reciproc.

CAPITOLUL III

Disciplina militară

Art. 26. – Disciplina militară este factor determinant al capacitatei operaționale a forțelor armate și se bazează pe aderarea la valorile și normele vieții militare, precum și pe respectarea ordinelor comandanților/șefilor ierarhici.

Art. 27. – În exercitarea atribuțiilor funcționale, pentru menținerea și consolidarea disciplinei militare, comandanții/șefii ierarhici au competența de a propune și/sau acorda recompense, respectiv de a aplica și/sau propune sancțiuni disciplinare.

Art. 28. – (1) Recompensele care se pot acorda cadrelor militare în activitate sunt:

- a) înaintarea în gradul următor, în mod excepțional;
- b) înaintarea în gradul următor, înainte de termen;
- c) conferirea de ordine, decorații, medalii, titluri de onoare și semne onorifice;

- d) acordarea de placete și însemne;
- e) recompense financiare prevăzute de lege pentru premierea personalului plătit din fonduri publice;
- f) alte recompense morale și materiale stabilite prin ordin al conducerii instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Modul de acordare a recompenselor se stabilește prin ordin al conducerii instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 29. – (1) Cadrele militare răspund individual pentru faptele și actele proprii sancționate de lege, săvârșite atât în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori în legătură cu acesta, cât și în afara serviciului.

(2) Încălcarea, cu vinovătie, a îndatoririlor de serviciu angajează răspunderea disciplinară, contravențională, materială, civilă sau penală, după caz, a cadrelor militare.

(3) Sunt absolvite de orice răspundere cadrele militare care, prin exercitarea, în limitele legii, a atribuțiilor de serviciu și a ordinelor primite, au cauzat vătămări unor persoane ori au adus prejudicii patrimonialui acestora.

Art. 30. – Abaterea de la disciplina militară este fapta săvârșită cu vinovătie de către un cadru militar, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori în legătură cu serviciul și calitatea deținută, prin care se încalcă normele legale, regulamentele militare, ordinele și dispozițiile comandanților/șefilor ierarhici, dar care nu constituie infracțiune, potrivit legii penale.

Art. 31. – (1) Sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate cadrelor militare în activitate sunt:

- a) avertismentul;
- b) mustrarea scrisă;
- c) diminuarea soldei de funcție cu 10-30% pe o perioadă de maxim 6 luni;
- d) amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1 sau 2 ani;
- e) retrogradarea în funcție, cel mult până la nivelul gradului deținut;
- f) trecerea în rezervă.

(2) Pentru o abatere disciplinară se poate aplica doar o singură sancțiune disciplinară.

(3) Sancțiunile disciplinare se aplică în termen de 6 luni de la data constatării, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii faptei; termenul de 6 luni este termen de prescripție, iar cel de 2 ani este termen de decădere.

(4) Termenul de 6 luni prevăzut la alin. (3) se suspendă, de drept, în perioada și situațiile următoare:

- a) de la data sesizării, în condițiile legii, a organelor de urmărire penală și până la data soluționării definitive a cauzei, dacă pentru fapta care constituie abatere disciplinară s-a dispus sesizarea organelor de urmărire penală;
- b) de la data suspendării raporturilor de serviciu și până la data reluării activității;
- c) pe durata concediilor, permisiilor, învoiriilor, misiunilor, stării de captivitate ori în alte situații de absență motivată, în condițiile legii.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (3), sancțiunile disciplinare se pot aplica după expirarea termenului de 2 ani de la data săvârșirii faptei doar în situația în care organele de urmărire penală sesizate decid că fapta săvârșită nu constituie infracțiune și comunică decizia după expirarea acestui termen.

(6) În situația prevăzută la alin. (5), sancțiunea se aplică în termen de 6 luni de la data comunicării deciziei organului de urmărire penală, care este termen de decădere.

Art. 32. – (1) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a)-c) se aplică de către:

a) comandanții/șefii unităților militare în care sunt încadrate cadrele militare care au săvârșit abaterile disciplinare;

b) comandanții/șefii unităților militare în care sunt detașate cadrele militare care au săvârșit abaterile disciplinare;

c) comandanții/șefii ierarhici ai celor prevăzuți la lit. a) și b);

(2) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. d) și e) se aplică de către comandanții/șefii care au competențe de numire în funcții.

(3) Sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 31 alin. (1) lit. f) se aplică de către conducătorul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 33. – (1) Comandantul/șeful aplică sancțiuni disciplinare cadrelor militare din subordinea sa ori de câte ori constată sau este sesizat că acestea au săvârșit o abatere disciplinară, în mod direct sau, după caz, pe baza rezultatului cercetării disciplinare prealabile ori a hotărârii consiliului de onoare.

(2) În cazul în care comandantul/șeful este sesizat cu privire la comiterea unei fapte care poate constitui abatere disciplinară, persoana care sesizează are obligația să motiveze, în scris, cu date și indicii de natură obiectivă referitoare la fapta săvârșită.

(3) La individualizarea sancțiunii disciplinare se ține seama de gravitatea faptei, care se evaluatează după următoarele criterii:

a) împrejurările în care a fost săvârșită fapta;

b) gradul de vinovăție;

c) dimensiunile disfuncțiilor create în activitatea instituției;

d) gradul de afectare a ordinii și disciplinei militare;

e) natura și gravitatea consecințelor faptei;

f) motivul săvârșirii faptei și scopul urmărit;

g) existența, în antecedentele disciplinare ale militarului, a altor sancțiuni disciplinare care nu au fost radiate.

(4) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a) și b) se radiază de drept după 6 luni de la aplicare.

(5) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. c) și d) se radiază de drept la data la care expiră termenul pentru care au fost aplicate.

(6) Sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 31 alin. (1) lit. e) se radiază de drept după un an de la data aplicării sancțiunii disciplinare și nu are ca efect numirea în funcția anterioară.

Art. 34. – (1) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a)-b) se aplică direct de către comandanții/șefii care au competențe în acest sens.

(2) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. c)-f) se aplică după efectuarea cercetării disciplinare prealabile.

(3) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. d)-f) se aplică numai în baza hotărârii consiliului de onoare.

Art. 35. – (1) Prin procedură disciplinară, în sensul prezentei legi, se înțelege cercetarea disciplinară prealabilă și/sau activitatea consiliilor de onoare.

(2) Procedura disciplinară are la bază următoarele principii:

a) presupușia de nevinovăție, conform căreia se presupune că orice cadru militar este considerat nevinovat pentru fapta sesizată ca abatere disciplinară atât timp cât vinovăția sa nu a fost dovedită;

b) garantarea dreptului la apărare, conform căreia se recunoaște dreptul cadrului militar de a fi ascultat și de a propune dovezi în apărarea sa; în tot cursul procedurii disciplinare, cadrul militar are dreptul de a da explicații când consideră necesar, precum și de a fi asistat de un apărător ales, care trebuie să aibă studii juridice, cu respectarea normelor privind protecția informațiilor clasificate;

c) celeritatea, care presupune obligația de soluționare fără întârziere a cauzei;

d) contradictorialitatea, care presupune asigurarea posibilității persoanelor aflate pe poziții divergente de a se exprima cu privire la orice act sau fapt care are legătură cu abaterea de la disciplina militară ce face obiectul sesizării;

e) proporționalitatea, conform căreia trebuie respectat un raport corect între gravitatea abaterii de la disciplina militară, circumstanțele săvârșirii acesteia și sancțiunea disciplinară propusă a fi aplicată;

f) legalitatea, conform căreia întreaga procedură se desfășoară potrivit normelor legale;

g) unicitatea, conform căreia pentru o abatere de la disciplina militară nu se poate aplica decât o singură sancțiune disciplinară.

(3) Procedura disciplinară nu este publică.

(4) Comunicarea actelor în procedura disciplinară se poate realiza în orice mod care să asigure dovada efectuării acesteia.

(5) Procedura cercetării disciplinare se suspendă de drept începând cu data sesizării, în condițiile legii, a organelor de urmărire penală și până la data soluționării definitive a cauzei penale.

Art. 36. – (1) Pentru efectuarea cercetării disciplinare prealabile, comandantul/șeful unității militare desemnează un ofițer sau o comisie, în funcție de complexitatea faptelor sesizate, în termen de 5 zile lucrătoare de la constatarea sau de la sesizarea faptei.

(2) Cadrele militare desemnate conform alin. (1) nu se pot afla în una din următoarele situații:

a) sunt cele care au sesizat comiterea faptei sau sunt parte vătămată prin comiterea faptei;

b) sunt soț/soție, rudă sau afil până la gradul al patrulea inclusiv al/a cadrului militar ale cărui fapte sunt cercetate, ale persoanei care a sesizat comiterea faptei sau ale cărui vătămate prin comiterea faptei;

c) sunt subordonate nemijlocit sau direct față de oricare dintre persoanele prevăzute la lit. a) și b) sau față de cadrul militar ale cărui fapte sunt cercetate;

d) sunt persoanele care urmează să avizeze, ulterior, pentru legalitate, actul administrativ de sancționare;

e) au grad și funcție inferioare cadrului militar ale cărui fapte sunt cercetate;

f) se găsesc în alte situații de conflict de interes, prevăzute de lege.

(3) În situația în care la nivelul unității militare în care se desfășoară cercetarea disciplinară prealabilă nu sunt identificate cadre militare care să corespundă criteriilor prevăzute la alin. (2), comandantul/șeful unității militare solicită sprijin eșalonului ierarhic imediat superior, iar când nu este posibil acest lucru, solicită sprijin din partea altei structuri de același nivel ierarhic.

Art. 37. – Cadrului militar ale cărui fapte sunt cercetate i se comunică, de îndată, în scris, despre efectuarea cercetării disciplinare prealabile, despre obiectul acesteia, precum și despre drepturile și obligațiile pe care le are.

Art. 38. – (1) Ofițerul sau comisia prevăzut/prevăzută la art. 36 alin. (1) întocmește un raport, pe care îl prezintă comandantului/șefului care a dispus efectuarea cercetării, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data desemnării.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) se suspendă, de drept, în perioada și în situațiile prevăzute la art. 31 alin. (4).

(3) Raportul prevăzut la alin. (1) conține concluziile cercetării și propunerii privind aplicarea/neaplicarea unei sancțiuni disciplinare cadrului militar ale cărui fapte au fost cercetate sau trimitera acestuia în fața consiliului de onoare, după caz.

(4) Comandantul/șeful analizează raportul cercetării disciplinare prealabile și adoptă, în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii acestuia, una dintre următoarele hotărâri:

a) clasarea dosarului de cercetare disciplinară prealabilă, în cazul inexistenței faptei, prescrierii faptei, constatării nevinovăției cadrului militar sau în cazul încetării raporturilor de serviciu ale acestuia;

b) aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 31 alin. (1) lit. a)-c);

c) trimitera în fața consiliului de onoare, pe baza propunerilor cuprinse în raport, când gravitatea faptelor săvârșite impune aplicarea unei sancțiuni mai aspre.

(5) În situațiile prevăzute la alin. (4), comandantul/șeful emite, în formă scrisă, după caz:

a) decizie de clasare;

b) decizie de sancționare;

c) decizie de trimitere în fața consiliului de onoare.

(6) Decizia de trimitere în fața consiliului de onoare se comunică atât consiliului de onoare, cât și cadrului militar în cauză, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii.

Art. 39. – (1) Consiliile de onoare se înființează și funcționează pentru apărarea onoarei cadrelor militare, precum și pentru cercetarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare.

(2) Consiliile de onoare funcționează și pentru analizarea oportunității menținerii în activitate sau trecerii în rezervă a cadrelor militare, în condițiile prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. e) și, respectiv art. 75 alin. (1) lit. n).

(3) Consiliul de onoare are în componență 3 sau 5 membri titulari, ofițeri în activitate, aleși pe o perioadă de 2 ani; ofițerul cu gradul și funcția cele mai mari este și președintele consiliului.

(4) Pentru fiecare membru titular al consiliului de onoare se alege, în condițiile prevăzute la alin. (3), câte un membru supleant.

(5) Nivelul structurilor la care se înființează și funcționează consiliile de onoare, modul de constituire, procedurile de lucru ale acestora, precum și alte aspecte procedurale pentru aplicarea prevederilor prezentei secțiuni se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 40. – (1) Hotărârile consiliului de onoare se adoptă cu majoritatea voturilor exprimate de membrii acestuia.

(2) În aplicarea prerogativelor de la art. 39 alin. (1), în termen de 20 de zile lucrătoare de la data comunicării deciziei de trimitere în fața consiliului de onoare, acesta adoptă una din următoarele hotărâri:

a) constatarea inexistenței faptei, nevinovăția cadrului militar sau prescrierea faptei;

b) declararea vinovăției cadrului militar, cu propunerea aplicării uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 31 alin. (1).

(3) Hotărârile consiliului de onoare se comunică, în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării, comandanțului/șefului care dispus trimiterea în fața consiliului de onoare.

Art. 41. – (1) În situația prevăzută la art. 40 alin. (2) lit. a), comandanțul/șeful care a dispus trimiterea în fața consiliului de onoare emite decizia de clasare în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii hotărârii acestuia.

(2) În situația prevăzută la art. 40 alin. (2) lit. b), comandanțul/șeful care a dispus trimiterea în fața consiliului de onoare decide, în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii hotărârii acestuia, aplicarea unei sancțiuni disciplinare, sens în care:

a) emite decizia de sancționare;

b) înaintează propunerea de sancționare comandanțului/șefului care are competența de a aplica sancțiunea.

(3) Sub sancțiunea nulității absolute, în decizia de sancționare se înscriu în mod obligatoriu:

a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;

b) precizarea prevederilor care au fost încălcate;

c) motivele pentru care au fost înălțurate apărările formulate în timpul cercetării disciplinare prealabile, cu excepția aplicării sancțiunilor prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a) și b);

d) temeiul de drept în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;

e) termenul în care sancțiunea disciplinară poate fi contestată;

f) organul competent la care sancțiunea disciplinară poate fi contestată.

Art. 42. – (1) Decizia de clasare sau de sancționare se comunică, în termen de 5 zile lucrătoare, cadrului militar în cauză.

(2) Decizia de sancționare produce efecte de la data comunicării.

Art. 43. – (1) Cadrul militar are dreptul să conteste decizia de aplicare a uneia dintre sancțiunile prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a)-c), în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării, prin raport scris adresat comandantului/șefului nemijlocit celui care a emis decizia de sancționare.

(2) Comandantul/șeful prevăzut la alin. (1) se pronunță prin decizie motivată, în termen de 25 de zile lucrătoare de la data înregistrării contestației, pe baza unei cercetări efectuate în condițiile prevăzute la art. 36-38, astfel:

a) menține decizia contestată, când constată că este temeinică și legală;

b) revocă decizia contestată, când constată că aceasta a fost emisă fără temei legal sau asupra altei persoane;

c) revocă decizia contestată și aplică o sancțiune mai ușoară, când constată că sancțiunea aplicată este prea aspră în raport cu gravitatea faptelor.

(3) Decizia prevăzută la alin. (2) este definitivă, se aduce la cunoștința cadrelor militare contestatare în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării și poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit legii.

Art. 44. – Cadrele militare au dreptul să conteste decizia de aplicare a uneia dintre sancțiunile prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. d)-f) în termen de 30 de zile lucrătoare de la data comunicării deciziei de sancționare, la instanța de contencios administrativ competentă.

Art. 45. – Răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor militari poate fi angajată numai potrivit dispozițiilor legii privind statutul judecătorilor și procurorilor.

CAPITOLUL IV

Dobândirea statutului de cadru militar în activitate

Art. 46. – (1) Statutul de ofițer în activitate se dobândește odată cu acordarea primului grad militar corespunzător corpului ofițerilor absolvenților cu diplomă de licență sau echivalentă ai:

a) studiilor universitare de licență pentru formarea inițială a ofițerilor în activitate, desfășurate în instituții de învățământ superior militar din țară, pe locuri finanțate de la bugetul de stat, sau studii universitare de licență ori similare organizate în instituții militare de învățământ superior din străinătate;

b) studiilor universitare de licență, desfășurate în instituții civile de învățământ superior, în cazul celor școlarizați pentru nevoile instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în condiții stabilite prin ordin al conducătorului acesteia;

c) studiilor universitare de licență, frecventate în alte condiții decât cele prevăzute la lit. a) și b), desfășurate în instituții de învățământ superior, care au fost selecționați și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Ofițerii în rezervă pot fi chemați sau rechemați în activitate, potrivit nevoilor instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, dacă au fost selecționați și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 47. – (1) Statutul de maistru militar în activitate se dobândește odată cu acordarea primului grad militar corespunzător corpului maiștrilor militari absolvenților cu diplomă sau certificat de calificare profesională ai programelor de studii postliceale pentru formarea inițială a maiștrilor militari în activitate, desfășurate în unități de învățământ postliceal militar din țară.

(2) Statutul de maistru militar în activitate se poate dobândi și prin acordarea primului grad militar corespunzător corpului maiștrilor militari absolvenților cu diplomă sau certificat de calificare profesională, ai programelor de studii postliceale desfășurate în instituții de învățământ postliceal, care au fost selecționați și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) Maiștrii militari în rezervă pot fi chemați sau rechemați în activitate, potrivit nevoilor instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, dacă au fost selecționați și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 48. – (1) Statutul de subofițer în activitate se dobândește odată cu acordarea primului grad militar corespunzător corpului subofițerilor absolvenților, cu diplomă sau certificat de calificare profesională, ai programelor de studii postliceale pentru formarea inițială a subofițerilor în activitate.

(2) Statutul de subofițer în activitate se poate dobândi și prin acordarea primului grad militar corespunzător corpului subofițerilor absolvenților cu diplomă de bacalaureat, care au fost selecționați și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) Subofițerii în rezervă pot fi chemați sau rechemați în activitate, potrivit nevoilor instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, dacă au fost selecționați și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 49. – Cadrele militare în rezervă se cheamă/recheamă în activitate cu gradele pe care le dețin, fracțiunea de stagiu îndeplinită în activitate în gradul respectiv fiind luată în calcul la stabilirea stagiuui pentru înaintarea în gradul următor.

Art. 50. – (1) Sistemul de recrutare și selecție a candidaților în vederea admiterii la programe de formare inițială a cadrelor militare în activitate este organizat și funcționează potrivit normelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Persoanele care optează pentru a urma programe de formare inițială a cadrelor militare în activitate efectuează evaluarea capacitații motrice, evaluarea psihologică, examinarea medicală și celelalte probe de selecție, gratuit, în cadrul structurilor specializate, stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 51. – La înmatricularea în instituțiile sau unitățile de învățământ militar, studenții și elevii încheie contractele de studii prevăzute de lege.

CAPITOLUL V
Raporturile de serviciu

SECTIUNEA I
Stabilirea raporturilor de serviciu

Art. 52. – (1) Raporturile de serviciu ale cadrelor militare în activitate se nasc odată cu acordarea primului grad militar în activitate și se exercită pe durată nedeterminată.

(2) Cadrele militare se numesc în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari față de cele pe care le au, în condițiile stabilite prin Ghidul carierei militare.

(3) Competențele de numire se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 53. – (1) Persoanele care urmează să devină cadre militare în activitate în condițiile prevăzute la art. 46 alin. (1) lit. a) și b), art. 47 alin. (1) și art. 48 alin. (1) încheie angajamente cu instituția de apărare, ordine publică și securitate națională prin care se obligă să-și desfășoare activitatea în cadrul acesteia pe o perioadă de 10 ani de la numirea în prima funcție.

(2) Angajamentele prevăzute la alin. (1) se încheie la înmatricularea în instituțiile și unitățile militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, maștrilor militari sau subofițerilor în activitate ori într-o instituție civilă de învățământ superior, după caz.

(3) Durata angajamentelor încheiate în condițiile alin. (1) se prelungește de drept, cu un număr de ani egal cu durata pregătirii prin rezidențiat, în situația ofițerilor medici/medici dentiști/farmaciști admiși la această formă de pregătire.

(4) Durata angajamentelor încheiate în condițiile alin. (1) se prelungește de drept cu o durată egală cu perioada în care cadrele militare în activitate sunt suspendate din funcție pentru a beneficia de concedii fără plată.

(5) La încetarea calității de elev al programelor de studii postliceale prevăzute la art. 47 alin. (1) și la art. 48 alin. (1), ca urmare a admiterii într-o altă instituție de formare profesională inițială a unei instituții de apărare, ordine publică și securitate națională sau care formează personal pentru nevoile unei astfel de instituții, se completează un nou angajament, încheiat în condițiile alin. (1), care cumulează și perioada anterioară rămasă de executat, stabilită proporțional cu perioada de școlarizare.

(6) La admiterea maistrului militar în activitate sau a subofițerului în activitate la un program de studii de licență, cu frecvență, în cadrul unei instituții de învățământ superior a unei instituții de apărare, ordine publică și securitate națională sau care formează personal pentru nevoile unei astfel de instituții, se completează un nou angajament, încheiat în condițiile alin. (1), care cumulează și perioada anterioară rămasă de executat.

(7) Elevul/Studentul unei instituții de formare profesională inițială a unei instituții de apărare, ordine publică și securitate națională sau care formează personal pentru nevoile unei astfel de instituții sau cadrul militar în activitate care refuză încheierea unui nou angajament în condițiile alin. (5) și (6) sau care nu respectă condițiile angajamentelor încheiate, este obligat să restituie, proporțional cu perioada rămasă de executat, cheltuielile efectuate în total pe timpul școlarizării/desfășurării programelor, potrivit reglementărilor în vigoare.

Art. 54. – În cazul rechemării în activitate a cadrelor militare, în termen de 60 de zile de la data trecerii în rezervă, instituția de apărare, ordine publică și securitate națională la care se încadrează preia toate drepturile și obligațiile care decurg din angajamentele încheiate potrivit art. 53 și art. 104 aflate în derulare la data trecerii în rezervă și acordă în continuare drepturile prevăzute la art. 20 alin. (3).

SECTIUNEA a 2-a

Modificarea raporturilor de serviciu

Art. 55. – (1) Raporturile de serviciu ale cadrelor militare în activitate pot fi modificate în interesul serviciului, fără acordul acestora, prin trimitere în misiune, detașare, împuernicire, numire în funcție sau punere la dispoziție, în condițiile prezentei legi și ale Ghidului carierei militare.

(2) Raporturile de serviciu ale cadrelor militare în activitate pot fi modificate numai în cadrul corpului de personal din care fac parte.

Art. 56. – (1) Modificarea raporturilor de serviciu se realizează prin acte administrative individuale, care se emit potrivit competențelor și normelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Modificarea temporară a raporturilor de serviciu poate începta înaintea împlinirii termenului pentru care s-a dispus, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

PARAGRAFUL 1

Trimitera în misiune

Art. 57. – (1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cadrele militare în activitate pot fi trimise să execute misiuni în afara structurii militare în care sunt încadrate, în țară sau în străinătate, potrivit legii.

(2) Trimitera în misiune, în țară, se realizează prin ordin al comandantului/șefului unității militare în care sunt încadrate cadrele militare sau al comandanților/șefilor eșaloanelor superioare.

(3) Trimitera în misiune, în afara țării, se realizează în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 58. – (1) Pe timpul executării misiunilor în țară, în afara localității unde își exercită atribuțiile funcției în care sunt numite, cadrele militare în activitate beneficiază de drepturile prevăzute de reglementările referitoare la delegare/detașare pentru personalul plătit din fonduri publice.

(2) Cadrele militare în activitate trimise în misiuni cu caracter temporar în străinătate beneficiază de drepturile prevăzute de lege.

(3) Cadrele militare în activitate care participă la misiuni și operații sau la alte activități de natură să le pună în pericol viața și integritatea fizică și psihică beneficiază și de alte drepturi specifice, în raport cu potențialul de risc, în condițiile și cunostințele stabilite prin hotărâre a guvernului.

(4) Cadrele militare în activitate trimise în misiune permanentă în străinătate, potrivit legii, beneficiază de drepturile prevăzute pentru personalul trimis în misiune permanentă de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de alte drepturi specifice.

(5) Instituția care desemnează cadre militare, în condițiile alin. (4), asigură baza materială/mijloacele și resursele necesare desfășurării misiunii, în condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

PARAGRAFUL al 2-lea

Detașarea

Art. 59. – (1) Cadrele militare în activitate pot fi detașate în cadrul aceleiași instituții de apărare, ordine publică și securitate națională sau în afara acesteia, în țară sau în străinătate, în vederea desfășurării unor activități în interesul instituției.

(2) Durata unei detașări în interiorul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională poate fi de până la doi ani.

(3) Durata detașării cadrelor militare în calitate de experți naționali în cadrul instituțiilor și organismelor Uniunii Europene se stabilește potrivit cerințelor acestora.

(4) Durata detașării cadrelor militare la structurile de specialitate ale altor instituții și autorități publice este nedeterminată.

(5) În situația în care interesele instituției de apărare, ordine publică și securitate națională o impun, se poate dispune încetarea detașării.

(6) Pe timpul detașării, cadrele militare în activitate beneficiază de drepturile prevăzute de reglementările referitoare la detașare pentru personalul plătit din fonduri publice.

PARAGRAFUL al 3-lea

Împuternicirea

Art. 60. – (1) Împuternicirea reprezintă exercitarea cu caracter temporar a atribuțiilor unei funcții vacante sau temporar vacante de către cadre militare în activitate.

(2) Cadrele militare în activitate pot exercita, prin împuternicire, atribuțiile unei funcții vacante, pe o perioadă de până la un an, interval ce poate fi prelungit cu aprobarea conducătorului instituției până la doi ani.

(3) Cadrele militare în activitate pot exercita, prin împunericire, atribuțiile unei funcții temporar vacante, al cărei titular lipsește o perioadă mai mare de 30 de zile, până la încetarea situației care a condus la vacantarea acesteia.

(4) În situația în care interesele instituției militare o impun, se poate dispune încetarea împunericirii.

(5) Condițiile și criteriile privind împunericirea pentru îndeplinirea atribuțiilor funcțiilor de comandă și de execuție, vacante sau temporar vacante, se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 61. – (1) Pe timpul exercitării atribuțiilor funcțiilor în care sunt împunericite, cadrele militare în activitate au obligațiile și drepturile corespunzătoare funcțiilor respective, inclusiv drepturile salariale aferente acestora.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), cadrele militare în activitate beneficiază de drepturile salariale aferente funcțiilor în care sunt încadrate, dacă acestea sunt mai avantajoase decât cele corespunzătoare funcțiilor în care au fost împunericite.

PARAGRAFUL al 4-lea

Numirea în funcție

Art. 62. – Cadrele militare în activitate se numesc în funcții vacante, în interesul serviciului, potrivit Ghidului carierei militare și normelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 63. – (1) Cadrele militare în activitate nu pot fi numite în funcții prevăzute cu grad inferior celui deținut.

(2) În Ministerul Apărării Naționale, la numirea în funcții se va respecta principiul potrivit căruia cadrele militare să nu fie subordonate altora cu grade mai mici.

Art. 64. – Cadrele militare în activitate pot fi numite în funcții inferioare celor deținute, dar prevăzute cu grad cel puțin egal cu gradul militar deținut, în următoarele situații:

a) când structurile militare sunt transformate, redimensionate, reorganizate, redislocate sau desființate și nu poate fi asigurată o funcție prevăzută în statele de organizare cu grad egal cu cel al funcției deținute;

b) în cazuri excepționale, la cerere, pentru motive bine justificate;

c) la încheierea mandatului pentru ocuparea unor posturi pe durată determinată, în situația în care nu poate fi asigurată o funcție prevăzută în statele de organizare cu grad egal cu cel al funcției deținute pe perioada mandatului;

d) când sunt sancționate cu retrogradarea în funcție;

e) în alte situații care presupun adoptarea de măsuri considerate necesare pentru asigurarea funcționalității și operativității structurilor militare, stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 65. – Stagiile maxime în funcții se reglementează prin Ghidul carierei militare.

Art. 66. – (1) Numirea în funcții prevăzute cu grade de general-locotenent, respectiv viceamiral și superioare acestora se realizează cu avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(2) În Ministerul Apărării Naționale, propunerile pentru numirea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade de generali și amirali se înaintează ministrului apărării naționale de către șeful Statului Major al Apărării, respectiv de către directorul general al Direcției generale de informații a apărării, pentru funcțiile din cadrul Direcției generale de informații a apărării.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), numirea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade de generali a judecătorilor și procurorilor militari se face în conformitate cu prevederile art. 132.

(4) Numirea în funcții a cadrelor militare în activitate, cărora le sunt incidente reglementări profesionale specifice, stabilite la nivel național, se realizează în baza prezentului statut, cu respectarea condițiilor stabilite prin reglementările respective.

PARAGRAFUL al 5-lea

Punerea la dispoziție

Art. 67. – (1) Cadrele militare în activitate sunt puse la dispoziție în vederea încadrării sau trecerii în rezervă ori în retragere, după caz, în următoarele situații:

- a) atunci când, în urma desființării, transformării, redimensionării, reorganizării sau redislocării structurii, încheierii înainte de termen a misiunilor permanente în străinătate ori în cetății condeiuului fără plată, nu există posibilitatea numirii imediate într-o funcție vacantă;
- b) ca urmare a acordării accesului la informații clasificate într-o clasă/nivel de secretizare inferioară/inferior celor specificate în fișa postului, potrivit legii;
- c) pentru cazurile de incapacitate temporară de muncă stabilite prin hotărâre a guvernului;
- d) când sunt trimise în judecată ori sunt judecate de către instanțele judecătorești în stare de libertate pentru fapte în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției în care sunt încadrate sau împuernicite ori în legătură cu îndeplinirea activităților stabilite pe perioada detașării;
- e) când se află în captivitate;
- f) ca urmare a clasării „Apt limitat” de către comisiile de expertiză medico-militară, atunci când nu mai pot îndeplini atribuțiile funcției în care sunt încadrate;
- g) în alte situații care presupun adoptarea de măsuri considerate necesare pentru asigurarea funcționalității și operativității structurilor militare, stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Pentru încadrarea funcțiilor din domenii de activitate specifice, stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, cadrele militare în activitate pot fi puse la dispoziție anterior numirii în funcție.

Art. 68. – (1) Situația cadrelor militare în activitate puse la dispoziție se soluționează astfel:

a) pentru cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. a), b) și f) în termen de 3 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 3 luni, cu aprobarea conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională sau a comandanților/șefilor stabiliți de acesta; cadrele militare în activitate pentru care nu se identifică posibilități de încadrare se trec în rezervă;

b) pentru cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. c), la expirarea termenului de internare și a conchediilor medicale pentru tratament, fără a depăși termenul maxim prevăzut de reglementările în vigoare aplicabile angajaților din administrația publică aflați în această situație; cadrele militare în activitate restabilite se numesc în funcție, iar cele a căror boală se menține se trec în rezervă sau direct în retragere;

c) pentru cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. d), în termen de 60 de zile de la soluționarea definitivă a cauzei de către instanța de judecată; în cazul în care s-a dispus achitarea sau înacetarea procesului penal, cadrele militare în activitate se repun în toate drepturile bănești avute la data punerii la dispoziție, inclusiv compensarea drepturilor salariale de care au fost private pe perioada punerii la dispoziție, actualizate în condițiile legii, precum și în funcția deținută anterior punerii la dispoziție sau în una echivalentă;

d) pentru cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. d), în termen de 60 de zile de la soluționarea definitivă a cauzei de către instanța de judecată; în cazul în care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării acesteia, cadrele militare în activitate se repun în funcția deținută anterior punerii la dispoziție sau în una echivalentă, fără compensarea drepturilor salariale de care au fost private pe perioada punerii la dispoziție;

e) pentru cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. e), în termen de 3 luni de la înapoierea în țară. În această perioadă, consiliile de onoare vor analiza condițiile căderii în captivitate și comportarea celor în cauză pe timpul acesteia;

f) pentru cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. g) și alin. (2), în termen de 3 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 3 luni, cu aprobarea conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională sau a comandanților/șefilor stabiliți de acesta.

(2) Pe durata punerii la dispoziție, cadrele militare în activitate îndeplinesc sarcinile stabilite în scris de către comandanții/șefii structurilor militare la dispoziția cărora sunt puse și beneficiază de solda de funcție corespunzătoare gradului deținut, la minim, precum și de celealte drepturi salariale avute, cu excepția soldei de comandă, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională. Prevederile referitoare la îndeplinirea sarcinilor nu se aplică cadrelor militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. c) și e).

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), cadrele militare în activitate prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. a) beneficiază de solda lunară avută anterior punerii la dispoziție și de solda de comandă, după caz.

SECȚIUNEA a 3-a
Suspendarea raporturilor de serviciu

Art. 69. – (1) Raporturile de serviciu ale cadrelor militare în activitate se suspendă în următoarele situații:

- a) când se află în concediu fără plată;
- b) când se află sub control judiciar sau control judiciar pe cauțiune și s-a dispus interdicția practicării profesiei în exercitarea căreia a săvârșit fapta;
- c) când sunt în stare de arest preventiv sau de arest la domiciliu;
- d) când sunt declarate dispărute, potrivit legii.

(2) Pe durata suspendării raporturilor de serviciu, cadrele militare în activitate se eliberează din funcție, au dreptul la suportarea de către instituția militară a sumelor necesare pentru asigurarea asistenței juridice pentru fapte săvârșite în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu, precum și la dreptul de folosință a locuinței de serviciu, iar familia celor dispărute în acțiuni militare de o indemnizație al cărei quantum și condiții de acordare se stabilesc prin hotărâre a guvernului; cadrele militare nu beneficiază de drepturi salariale dar, în situația prevăzută la art. 70 alin. (1) lit. a), li se plătesc asigurările sociale de sănătate.

(3) Situația cadrelor militare în activitate prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) se soluționează astfel:

a) în cazul în care s-a dispus achitarea, încetarea procesului penal, clasarea, renunțarea la urmărirea penală, cadrele militare în activitate suspendate din funcție sunt repuse în drepturile avute la data suspendării din funcție, inclusiv în funcția deținută anterior sau în una echivalentă; acestea primesc toate drepturile ce li s-ar fi acordat, corespunzător funcției deținute la data suspendării, pentru perioada în care au fost suspendate, actualizate cu rata inflației;

b) în cazul în care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării acesteia, cadrele militare în activitate se repun în funcția deținută anterior suspendării din funcție sau în una echivalentă, fără compensarea drepturilor salariale de care au fost private pe durata suspendării; fac excepție situațiile în care se dispune de către instanța judecătorească o măsură care determină incompatibilitatea cu funcția deținută anterior sau cu calitatea de cadru militar în activitate, care se soluționează, după caz, prin numirea celor în cauză în alte funcții corespunzătoare gradului și pregătirii profesionale ori prin punerea la dispoziție;

c) cadrele militare în activitate cărora, pentru o infracțiune din culpă, li s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, ori au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei pot fi trecute în rezervă sau menținute în activitate, la propunerea comandanților/șefilor structurilor din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională din care fac parte cadrele militare în cauză, înaintată ierarhic;

d) cadrele militare în activitate cărora, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, li s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, ori au beneficiat de amnistie sau grajiere înainte de începerea executării pedepsei, se trec în rezervă începând cu data pronunțării hotărârii judecătorești definitive;

e) cadrele militare în activitate condamnate la o pedeapsă privativă de libertate cu executarea acesteia se trec în rezervă începând cu data pronunțării hotărârii judecătorești definitive.

Art. 70. – (1) Cadrelor militare în activitate li se poate acorda concediu fără plată în următoarele situații:

a) când își urmează, pentru o perioadă mai mare de 6 luni, soția sau soțul trimis de către ministere, instituții publice, autorități administrative autonome, organe ori alte instituții de specialitate ale administrației publice centrale, pentru îndeplinirea unei misiuni permanente în străinătate la misiunile diplomatice, la oficiile consulare sau la alte reprezentanțe naționale, structuri și comandanamente din cadrul organizațiilor internaționale din care România face parte;

b) dacă au fost selectate pentru a ocupa temporar posturi în structurile din cadrul organizațiilor internaționale din care România face parte, în baza aprobării prealabile a conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

c) dacă au fost selecționate și participă, în baza aprobării conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în interes propriu, la programe de formare profesională continuă, în străinătate.

(2) În condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, pentru alte cazuri, temeinic motivate, cadrelor militare în activitate li se poate acorda concediu fără plată pe durată determinată.

(3) Durata cumulată a condeiilor fără plată acordate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale și din Serviciul Român de Informații, pe timpul carierei, nu poate depăși 4 ani; fac excepție perioadele în care cadrele militare însoțesc la post soții/soțile care au calitatea de atașat militar.

Art. 71. – (1) Perioada condeiului fără plată nu constituie vechime în serviciu care se ia în considerare la stabilirea dreptului la pensie, vechime în activitate pentru conferirea Semnului onorific „În Serviciul Patriei” și/sau pentru acordarea gradației următoare, în condițiile legii.

(2) Pe timpul condeiului fără plată, cadrele militare se mențin în evidența unității militare în cadrul căreia a ocupat ultima funcție.

(3) La încheierea condeiului fără plată, instituția are obligația de a numi cadrele militare în activitate în funcții vacante sau să le pună la dispoziție în vederea încadrării.

Art. 72. – Suspendarea raporturilor de serviciu se realizează prin act administrativ individual, care se emite potrivit competențelor și procedurilor stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

SECȚIUNEA a 4-a

Transferul

Art. 73. – (1) Cadrele militare în activitate pot fi transferate între instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, în cadrul aceluiași corp, în funcție de nevoile instituțiilor respective.

(2) Transferul se realizează prin act administrativ al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională din cadrul căreia se transferă, la cererea sau cu acordul, după caz, al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională la care se transferă.

(3) Cadrele militare în activitate transferate se numesc în funcții vacante prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională la care se transferă sau al comandanților/șefilor stabiliți de acesta.

Art. 74. – (1) Instituția la care se transferă cadrele militare preia toate drepturile și obligațiile care decurg din angajamentele încheiate potrivit art. 53, aflate în derulare la data transferului.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), instituția la care se transferă acordă în continuare drepturile prevăzute la art. 20 alin. (3).

SECȚIUNEA a 5-a

Încetarea raporturilor de serviciu

Art. 75. – (1) Cadrele militare în activitate pot trece în rezervă sau direct în retragere, după caz, în una dintre următoarele situații:

- a) la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vîrstă;
- b) la împlinirea vârstei care conferă dreptul la pensie pentru limită de vîrstă cu reducerea vârstei standard de pensionare, potrivit legislației privind pensiile militare de stat;
- c) când sunt clasate „Inapt” pentru serviciul militar de către comisiile de expertiză medico-militară;
- d) după expirarea perioadei de punere la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a clasării „Apt limitat” de către comisiile de expertiză medico-militară, atunci când nu se identifică o funcție corespunzătoare stării de sănătate;
- e) când, în urma desființării, transformării, redimensionării, reorganizării sau redislocării unor structuri militare și a reducerii unor funcții din statele de organizare, nu sunt posibilități pentru a fi încadrate în alte funcții sau structuri, precum și pentru alte motive sau nevoi ale instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;
- f) când comit abateri disciplinare, în urma cărora li s-a aplicat sancțiunea trecerii în rezervă;
- g) la cerere, pentru motive bine întemeiate;
- h) prin demisie, cu notificarea instituției de apărare, ordine publică și securitate națională cu cel puțin 30 de zile înainte de data la care se solicită trecerea în rezervă;

i) când sunt apreciate cu calificativul „Nesatisfăcător” și manifestă dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii militare și de specialitate, potrivit documentelor de evaluare profesională;

j) când, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, li s-a aplicat prin hotărâre judecătoarească definitivă pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

k) când, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, li s-a aplicat prin hotărâre judecătoarească definitivă pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

l) când au fost condamnate prin hotărâre judecătoarească rămasă definitivă la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

m) când nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 lit. a), f) și g);

n) când încalcă prevederile art. 14 alin. (1) și alin. (2) lit. a)-c);

o) în cazul în care nu a fost acordat sau a fost retras certificatul de securitate/autorizația de acces la informații clasificate, din motive imputabile cadrului militar, în conformitate cu prevederile cadrului normativ cu aplicabilitate în domeniu;

p) după expirarea perioadei de punere la dispoziție în condițiile prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. b), atunci când nu se identifică o funcție corespunzătoare gradului deținut cu o prevedere a nivelului de acces la informații clasificate înscrisă în fișa postului, la nivelul acordat;

q) când s-a stabilit că dobândirea calității de cadru militar în activitate s-a realizat ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni constatate de către instanța de judecată, prin hotărâre judecătoarească definitivă.

(2) Trecerea în rezervă sau direct în retragere se realizează:

a) din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c), e), k), l), m), o), p) și q);

b) la propunerea comandanților/șefilor structurilor din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională din care fac parte cadrele militare în cauză, înaintată ierarhic, în urma hotărârii definitive a consiliilor de onoare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. f) și n);

c) la propunerea comandanților/șefilor structurilor din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională din care fac parte cadrele militare în cauză, înaintată ierarhic, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. d), g), i) și j);

d) la cererea cadrelor militare, înaintată ierarhic, în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. b) și h).

(3) Până la data trecerii în rezervă prin demisie, cadrele militare în cauză sunt obligate să îndeplinească atribuțiile funcției în care sunt încadrate, precum și toate îndatoririle ce le revin, inclusiv predarea funcției.

Art. 76. – Prin excepție de la prevederile art. 75 alin. (1) lit. c) și d), cadrele militare clasate „Inapt” pentru serviciul militar încadrate în gradul III de invaliditate sau clasate „Apt limitat” pentru serviciul militar de către comisiile de expertiză medico-militară, din cauza afecțiunilor dobândite ca urmare a acțiunilor de luptă, accidentelor, catastrofelor și a altor asemenea evenimente intervenite din cauza participării la misiunile și operațiile în afara teritoriului statului român, cele pentru contracararea și limitarea efectelor acțiunilor teroriste, cele de poliție aeriană și de intervenție cu nave, precum și alte misiuni cu potențial ridicat de risc, desfășurate pe teritoriul național pot fi menținute sau rechemate în activitate ori încadrate în funcții civile, fără examen sau concurs, după caz, la cerere, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 77. – (1) Cadrele militare nu pot fi trecute în rezervă în condițiile art. 75 alin. (1) lit. d), e) și i) când nu îndeplineșc condițiile de pensionare și se află în incapacitate temporară de muncă fiind internețe în spitale ori sanatorii, se află în concediu medical sau în concediu pentru creșterea și îngrijirea copilului, iar cadrele militare femei nici în perioada gravidității, a concediului de risc maternal și a celui de maternitate.

(2) Cadrele militare nu pot fi trecute în rezervă în condițiile art. 75 alin. (1) lit. h) pe timpul executării misiunilor și operațiilor în afara teritoriului statului român.

Art. 78. – (1) Limita de vîrstă până la care cadrele militare pot fi menținute în activitate este vîrsta standard de pensionare potrivit legislației privind pensiile militare de stat.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), până la uniformizarea vîrstei standard de pensionare, cadrele militare pot fi menținute în activitate până la împlinirea vîrstei de 60 de ani, în funcție de nevoile instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, cu aprobarea anuală a conducătorului acesteia.

(3) După împlinirea vîrstei de 60 de ani, generalii și amiralii pot fi menținuți în activitate până la împlinirea vîrstei de 62 de ani, la cerere, dacă starea de sănătate le permite rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin, cu aprobarea conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 79. – (1) Cadrele militare trecute în rezervă sau retragere au dreptul la pensie militară de stat, potrivit legislației privind pensiile militare de stat.

(2) Cadrele militare trecute în rezervă sau direct în retragere cărora li s-a conferit Ordinul Meritul Militar clasa a III-a, clasa a II-a și respectiv clasa I, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 29/2000 sau Semnul onorific „În Serviciul Patriei” pentru 15, 20 și respectiv 25 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, după caz, beneficiază lunar, pe lângă pensia militară de stat, de o majorare în valoare de 10%, 15% și, respectiv, 25% a quantumului pensiei stabilite conform legii.

(3) Cadrele militare care au împlinit vîrsta standard de pensionare și sunt trecute în rezervă sau direct în retragere cu drept de pensie militară de stat, beneficiază de o bonificație de fidelitate egală cu zece solde lunare brute din ultima lună de activitate, dacă au cel puțin 30 de ani de vechime efectivă în serviciu.

(4) Cadrele militare trecute în rezervă sau direct în retragere cărora le-au fost conferite ordine naționale cu însemne de război beneficiază de o indemnizație lunară neimpozabilă, în quantum de un salariu mediu brut.

(5) Cadrele militare care au contribuit la Fondul pentru pensia suplimentară și/sau li s-a reținut contribuția individuală la bugetul de stat beneficiază, pe lângă pensia militară de stat, și de pensie suplimentară, calculată ca valoare procentuală din quantumul pensiei militare deținute, astfel:

- a) 3% pentru o contribuție de 5 la 15 ani;
- b) 6% pentru o contribuție de 15 la 25 ani;
- c) 9% pentru o contribuție de peste 25 ani.

Art. 80. – (1) Trecerea cadrelor militare din activitate în rezervă sau direct în retragere se realizează prin:

- a) decret al președintelui României, pentru ofițerii cu grade de generali/amirali;
- b) ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, pentru ofițeri, alții decât cei prevăzuți la lit. a);
- c) ordin al comandanților/șefilor stabiliți de către conducătorul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, pentru maistri militari și subofițeri.

(2) În Ministerul Afacerilor Interne trecerea cadrelor militare în rezervă sau direct în retragere se face în mod corespunzător de către persoanele care, potrivit art. 85 alin. (9), au competența de acordare a gradelor militare.

CAPITOLUL VI

Cariera militară

SECTIUNEA 1

Dezvoltarea carierei militare

Art. 81. – (1) Cariera militară reprezintă evoluția profesională a cadrelor militare în activitate prin ocuparea, în mod gradual, a funcțiilor din ierarhia militară și dobândirea succesivă a gradelor militare, în condițiile legii.

(2) Cariera militară începe cu acordarea primului grad militar și numirea în prima funcție, în condițiile prezentei legi.

Art. 82. – (1) Dezvoltarea carierei militare se realizează cu respectarea următoarelor principii:

a) principiul primordialității nevoilor instituției militare, în sensul în care asigurarea nevoilor de încadrare cu personal a instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională primează în raport cu aspirațiile individuale ale cadrelor militare;

b) principiul competenței și experienței profesionale, conform căruia parcurgerea treptelor ierarhiei militare este condiționată de nivelul pregăririi și experienței profesionale dobândite în mod gradual în sistemul militar și de performanța profesională raportată la modul de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute în fișa postului;

c) principiul transparenței și egalității de șanse privind evoluția în cariera militară.

(2) Dezvoltarea carierei militare se realizează prin:

a) numire în funcții;

b) înaintare în grad;

c) trecere dintr-un corp în altul;

d) trecere dintr-o armă sau serviciu și specialitate militară în alta/altul.

Art. 83. – (1) Modul de aplicare a prevederilor prezentei legi, referitoare la dezvoltarea carierei militare, se reglementează prin Ghidul carierei militare, care se aprobă prin hotărâre a guvernului pentru Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Interne și prin ordin al conducătorului instituției pentru celelalte instituții de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Pentru structurile militare ale Ministerului Afacerilor Interne se elaborează și se aprobă în condițiile alin. (1) ghiduri ale carierei militare specifice fiecărei arme.

(3) Condițiile și criteriile specifice de selecție în vederea evoluției în carieră, organizarea și funcționarea sistemului de management al carierei individuale, precum și competențele privind numirea/eliberarea în/din funcții, se stabilesc pentru fiecare instituție de apărare, ordine publică și securitate națională, prin ordin al conducătorului acesteia.

(4) Metodologia de organizare și desfășurare a concursului/examenului pentru încadrarea funcțiilor care, potrivit legii, se ocupă în astfel de condiții, se stabilește prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în temeiul legilor respective.

(5) Modul de definire a funcțiilor care se prevăd în statele de organizare ale structurilor din cadrul instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională se stabilește potrivit legii, pentru fiecare instituție, prin ordin al conducătorului acesteia.

Art. 84. – (1) Pentru recunoașterea performanței și competențelor profesionale, cadrelor militare în activitate li se poate acorda titlul de specialist de clasă în armele sau serviciile și specialitățile militare din care fac parte sau își desfășoară activitatea.

(2) Titlul de specialist de clasă este ierarhizat, în ordinea crescătoare a calificării pe 3 clase: clasa a 3-a, clasa a 2-a și clasa 1.

(3) Drepturile aferente titlului de specialist de clasă sunt cele prevăzute în legislația privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(4) Metodologia, condițiile și criteriile de acordare precum și competențele privind acordarea, menținerea, retrogradarea dintr-o clasă superioară în una inferioară și retragerea titlului de specialist de clasă se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

SECTIUNEA a 2-a

Acordarea gradelor și înaintarea în gradul următor a cadrelor militare în activitate

Art. 85. – (1) Acordarea gradelor și înaintarea în gradul următor a cadrelor militare în activitate se realizează astfel:

a) pentru generali și amirali, prin decret al Președintelui României, la propunerea conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, după consultarea consiliului director sau a colegiului instituției, după caz;

b) pentru ofițeri, cu excepția celor prevăzuți la lit. a), prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională pe timp de pace, iar pe timp de război prin ordin al comandanților/șefilor stabiliți de acesta;

c) pentru maistri militari și subofițeri, prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională sau al comandanților/șefilor stabiliți de acesta.

(2) În Ministerul Apărării Naționale, propunerile pentru acordarea și înaintarea în grade de generali și amirali se înaintează ministrului apărării naționale de către șeful Statului Major al Apărării.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), propunerile pentru acordarea și înaintarea în grade de generali sau amirali a ofițerilor din cadrul Direcției generale de informații a apărării se înaintează ministrului apărării naționale de către directorul general al acestei structuri.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (2), propunerile pentru acordarea și înaintarea în grade de generali a judecătorilor militari se înaintează ministrului apărării naționale de către directorul Direcției instanțelor militare.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (2), propunerile pentru acordarea și înaintarea în grade de generali a procurorilor militari se înaintează ministrului apărării naționale prin șeful Secției Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(6) Propunerile pentru acordarea și înaintarea în grade de generali/amirali a directorului general al Direcției generale de informații a apărării, a directorului Direcției instanțelor militare, a șefului Secției Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a procurorul general militar al Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel și a șefului Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari din cadrul Direcției Naționale Anticorupție se înaintează ministrului apărării naționale de către șeful Statului Major al Apărării.

(7) Înaintarea în gradul militar următor a judecătorilor, până la gradul de colonel inclusiv, se face la propunerea directorului Direcției instanțelor militare.

(8) Înaintarea în gradul militar următor a procurorilor militari, până la gradul de colonel inclusiv, se face la propunerea șefului Secției Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(9) În Ministerul Afacerilor Interne, acordarea gradelor prevăzute la alin. 1 lit. b)-c) și înaintarea în gradele următoare se face de către:

a) ministrul afacerilor interne, pentru conducătorii unităților Ministerului Afacerilor Interne pe care le coordonează direct și adjuncții acestora, pentru cadrele militare din unitățile aparatului central și unitățile subordonate Ministerului Afacerilor Interne ai căror conducători nu au calitatea de ordonatori de credite, la propunerea șefului unității, precum și pentru conducătorii unităților subordonate Ministerului Afacerilor Interne și adjuncții/locuitorii acestora, la propunerea secretarului de stat/secretarului general care coordonează activitatea structurii în care sunt încadrate cadrele militare;

b) inspectorii generali/similari pentru cadrele militare din inspectoratul general/similar și unitățile din subordinea inspectoratului general/similar ai căror conducători nu au calitatea de ordonatori de credite, precum și pentru conducătorii unităților subordonate inspectoratului general/similar și adjuncții/locuitorii acestora;

c) șefii unităților Ministerului Afacerilor Interne care au calitatea de ordonatori de credite, pentru cadrele militare din subordine, altele decât cele prevăzute la lit. a) și b).

Art. 86. – (1) Primul grad care se acordă cadrelor militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale este:

- a) sublocotenent sau aspirant, după caz, pentru ofițeri;
- b) maistru militar clasa a IV-a, pentru maiștri militari;
- c) sergent, pentru subofițeri.

(2) Prin excepție de la alin. (1), pentru celelalte instituții de apărare, ordine publică și securitate națională, persoanelor prevăzute la art. 46 alin. (1) lit. c), la art. 47 alin. (2) și la art. 48 alin.

(2) Lui se poate acorda primul grad în funcție de pregătirea, vechimea în specialitate și/sau atribuțiile din fișele posturilor pe care urmează să le încadreze, raportate la stagiile minime în grad, în condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) În timp de pace, gradele se acordă:

- a) după absolvire, la data stabilită de conducătorul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, celor prevăzuți la art. 46 alin. (1), art. 47 alin. (1) și art. 48 alin. (1);
- b) în tot cursul anului, celor prevăzuți la art. 46 alin. (2), art. 47 alin. (2) și (3) și art. 48 alin. (2) și (3).

Art. 87. – (1) Înaintarea în gradul următor a cadrelor militare în activitate se realizează în cadrul același corp, în raport cu nevoile și posibilitățile instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, pe baza competenței profesionale și conduitei morale consemnate în documentele de evaluare profesională.

(2) În Ministerul Apărării Naționale, la înaintarea în gradul următor se respectă principiul potrivit căruia cadrele militare nu pot fi subordonate altora cu grade mai mici.

(3) Înaintarea în gradul următor poate fi la termen, înainte de termen sau în mod excepțional.

Art. 88. – (1) În timp de pace, înaintarea în gradul următor are loc:

- a) la termen, de regulă o singură dată pe an, la data de 31 iulie;

b) înainte de termen, la date stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională;

c) în mod excepțional, în tot cursul anului.

(2) Propunerile privind acordarea gradului de general de brigadă/similar și de înaintare în grade de generali/amirali se promovează la numirea în funcții, precum și cu prilejul evocării unor evenimente importante din istoria patriei și forțelor armate ale României.

Art. 89. – (1) Cadrele militare în activitate se înaintează în gradul următor, la termen, potrivit prevederilor art. 87 alin. (1) și (2), dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) au împlinit stagiul minim în grad;
- b) sunt încadrate în funcții prevăzute cu cel puțin gradul în care urmează să fie înaintate;
- c) au fost apreciate pe întreaga perioadă a stagiului minim în grad cel puțin cu calificativul „Bun”, iar cele care au depășit acest stagiul, și în anul premergător înaintării în grad. Anii în care i s-au acordat calificative inferioare acestuia nu se socotesc la calculul stagiului minim în grad;
- d) alte condiții specifice stabilite prin Ghidul carierei militare.

(2) Se exceptează de la condiția aprecierii pe întreg stagiul minim în grad cadrele militare în activitate pentru perioadele în care s-au aflat în concediu pentru creșterea copilului, concediu de acomodare sau pentru incapacitate temporară de muncă.

(3) Perioadele în care cadrele militare nu au aprecieri de serviciu anuale, din motive neimputabile acestora, sunt considerați ani în care sunt îndeplinite condițiile de calificativ necesar pentru înaintarea în gradul următor.

(4) Prevederile alin. (1) lit. c) și d) nu se aplică la înaintarea în gradul militar următor și acordarea gradului de general de brigadă a judecătorilor și procurorilor militari.

Art. 90. – (1) Cadrele militare în activitate care au rezultate profesionale remarcabile, recunoscute sau atestate, pot fi înaintate în gradul următor, înainte de termen, dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au împlinit cel puțin jumătate din stagiul minim în gradul deținut;
- b) sunt încadrate în funcții prevăzute cu cel puțin gradul în care urmează să fie înaintate;
- c) au fost evaluate în ultimii 4 ani cu cel puțin calificativul „Foarte bun”;
- d) alte condiții specifice stabilite prin Ghidul carierei militare.

(2) Cadrele militare în activitate care, de la ultima înaintare în grad, au fost condamnate penal sau se află sub efectul unei sancțiuni disciplinare ca urmare a hotărârii consiliilor de onoare, precum și cele aflate în perioada stagiului în primul grad aferent corpului din care fac parte, nu pot fi înaintate în gradul următor înainte de termen.

(3) Prevederile alin. (1) lit. c) și d) nu se aplică la înaintarea în gradul militar următor și acordarea gradului de general de brigadă a judecătorilor și procurorilor militari.

Art. 91. – Cadrele militare în activitate pot fi înaintate în gradul următor, în mod excepțional, pentru fapte de eroism și abnegație, săvârșite pe timpul acțiunilor militare sau al îndeplinirii misiunilor încredințate.

Art. 92. – (1) Ofițerii care și-au sacrificat viața săvârșind acte de devotament excepțional se înaintează, post-mortem, în gradul următor.

(2) Maiștrilor militari, subofițerilor, gradaților și soldaților care și-au sacrificat viața săvârșind acte de devotament excepțional li se acordă, post-mortem, gradul de sublocotenent/aspirant.

(3) Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului, în condițiile prevăzute la alin. (1)-(2), se face în tot cursul anului, conform competențelor prevăzute la art. 85.

Art. 93. – (1) La trecerea în rezervă sau direct în retragere prin aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a), c) sau e), cadrele militare în activitate, cu excepția coloneilor și comandorilor, încadrate în funcții prevăzute cu grade mai mari decât gradul deținut, care au o vechime în grad de minimum 3 ani și au fost evaluate, în această perioadă, cel puțin cu calificativul „Foarte bun”, vor fi înaintate în gradul următor și trecute în rezervă/retragere cu noul grad.

(2) Coloneilor și comandorilor în activitate, care au o vechime în grad de minimum 5 ani și au fost încadrați/imputerniciți în această perioadă cel puțin 3 ani în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad de general sau similar și care au fost evaluați în ultimii 3 ani cel puțin cu calificativul „Foarte bun”, la trecerea în rezervă sau direct în retragere prin aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a), c) sau e) li se poate acorda gradul de general de brigadă - cu o stea, respectiv de general de flotilă aeriană - cu o stea sau contraamiral de flotilă - cu o stea, și vor fi trecuți în rezervă sau direct în retragere cu noul grad.

SECTIUNEA a 3-a

Trecerea dintr-un corp în altul și/sau schimbarea armei/serviciului sau specialității militare

Art. 94. – Trecerea dintr-un corp în altul se realizează în funcție de necesitățile instituționale de ocupare a unor posturi vacante, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi referitoare la dobândirea statutului de maistru militar sau ofițer în activitate, după caz.

Art. 95. – Trecerea cadrelor militare dintr-o armă/serviciu sau specialitate militară în alta/altul se realizează în raport cu nevoile instituției de apărare, ordine publică și securitate națională și cu pregătirea profesională a celor în cauză.

Art. 96. – (1) Procedurile privind trecerea dintr-un corp în altul, respectiv schimbarea armei/serviciului sau specialității militare se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) Trecerea dintr-un corp în altul, respectiv schimbarea armei/serviciului sau specialității militare se realizează prin acte administrative individuale emise potrivit competențelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

SECTIUNEA a 4-a
Stagiile minime în grad

Art. 97. – (1) Pe timp de pace, ofițerii în activitate au următoarele stagii minime în grad:

- a) în gradul de sublocotenent/aspirant - 3 ani;
- b) în gradul de locotenent - 5 ani;
- c) în gradul de căpitan - 5 ani;
- d) în gradul de maior/locotenent-comandor - 5 ani;
- e) în gradul de locotenent-colonel/căpitan-comandor - 5 ani.

(2) Pentru gradele de colonel/comandor și generali/similari nu se stabilesc stagii minime în grad.

Art. 98. – Pe timp de pace, maștrii militari în activitate au următoarele stagii minime în grad:

- a) în gradul de maistru militar clasa a IV-a - 3 ani;
- b) în gradul de maistru militar clasa a III-a - 7 ani;
- c) în gradul de maistru militar clasa a II-a - 7 ani;
- d) în gradul de maistru militar clasa I - 7 ani.

Art. 99. – Pe timp de pace, subofițerii în activitate au următoarele stagii minime în grad:

- a) în gradul de sergent - 4 ani;
- b) în gradul de plutonier - 7 ani;
- c) în gradul de plutonier major - 7 ani;
- d) în gradul de plutonier adjutant - 7 ani.

Art. 100. – La calculul stagiului minim în grad se iau în considerare și perioadele în care cadrele militare au absentat de la serviciu, cu excepția:

- a) perioadei conchediului fără plată prevăzut la art. 70 alin. (1) lit. a) și alin. (2);
- b) perioadei în care cadrele militare în activitate au fost condamnate la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere ori cu executarea acesteia și care au fost amnistiate sau grațiate înainte de a începe executarea, cu excepția cazurilor când, în urma rejudecării cauzei, instanța competentă a pronunțat achitarea.

SECTIUNEA a 5-a
Evaluarea și perfecționarea profesională a cadrelor militare

Art. 101. – (1) Evaluarea profesională a cadrelor militare în activitate reprezintă aprecierea nivelului de realizare a obiectivelor de performanță, stabilite pentru fiecare cadru militar, a competențelor profesionale individuale, exprimate prin cunoștințe, deprinderi și abilități, precum și a atitudinii manifestate pentru îndeplinirea sarcinilor.

(2) Evaluarea profesională se realizează anual și se consemnează în documente de evaluare, pe baza cărora se fundamentează deciziile privind selecția în vederea dezvoltării carierei militare.

(3) Rezultatul evaluării profesionale se exprimă prin unul din calificativele: „Excepțional”, „Foarte bun”, „Bun”, „Satisfăcător” sau „Nesatisfăcător”.

(4) Metodologia de realizare a evaluării profesionale a cadrelor militare în activitate și de valorificare a acesteia în vederea dezvoltării carierei militare în timp de pace, procedura de contestare, precum și sistemul de evaluare în timp de război se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 102. – Cadrele militare care au fost apreciate cu calificativul „Satisfăcător” sau „Nesatisfăcător” pot fi numite în funcții echivalente sau inferioare, prevăzute cu grad cel puțin egal gradului deținut sau pot fi puse la dispoziție în vederea numirii în astfel de funcții, după analizarea fiecărui caz în parte potrivit procedurii stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 103. – (1) Instituția de apărare, ordine publică și securitate națională asigură dezvoltarea profesională a cadrelor militare în activitate prin forme de perfecționare a pregătirii profesionale organizate în cadrul acesteia potrivit legii, corespunzător nevoilor de îndeplinire a obiectivelor instituției, posibilităților și opțiunilor individuale de dezvoltare a carierei militare.

(2) Cadrele militare în activitate pot fi trimise ori pot participa la studii sau alte forme de perfecționare a pregătirii profesionale în afara instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, organizate în țară sau în străinătate.

(3) Selecția și participarea cadrelor militare în activitate la studiile și la formele de perfecționare a pregătirii profesionale se realizează conform legii și în condițiile stabilite prin Ghidul carierei militare și, după caz, detaliate prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 104. – (1) Cheltuielile ocasionate de participarea cadrelor militare în activitate trimise în interesul serviciului la studii și la alte forme de perfecționare a pregătirii profesionale, organizate în afara instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în țară sau în străinătate, se suportă din bugetul instituției din care provin sau din alte surse de finanțare, potrivit legii.

(2) Cadrele militare în activitate care urmează un program de formare profesională continuă sau un curs de inițiere în carieră încheie un angajament cu instituția de apărare, ordine publică și securitate națională, înainte de participarea la studii sau forme de pregătire, prin care se obligă să își desfășoare activitatea în cadrul instituției o perioadă determinată stabilită prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, în raport cu tipul și proporțional cu durata și valoarea cursului sau programului urmat.

(3) Cadrele militare în activitate care trec în rezervă în situațiile prevăzute la art. 75 alin. (1) lit. f)-q) și au în derulare angajamente încheiate conform prevederilor art. 53 au obligația să restituie cheltuielile de întreținere și de instruire pe timpul școlarizării, proporțional cu perioada de angajament rămasă neexecutată, actualizate cu rata inflației la data la care se solicită trecerea în rezervă.

(4) Durata angajamentelor încheiate în condițiile alin. (2) se prelungeste de drept, prin acte adiționale, cu o durată egală cu perioada în care cadrele militare în activitate au raporturile de serviciu suspendate pentru a beneficia de concedii fără plată.

(5) Normele de restituire a cheltuielilor de întreținere și de instruire pe timpul școlarizării se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

SECȚIUNEA a 6-a

Degradarea militară

Art. 105. – Degradarea militară se aplică cadrelor militare în activitate, în rezervă sau în retragere, condamnate prin hotărâre judecătorească la pedeapsa complementară a degradării militare, în condițiile prevăzute de legea penală.

Art. 106. – (1) Cadrelor militare degradate li se redă gradul avut, în cazul în care intervine o altă hotărâre judecătorească, prin care s-a pronunțat achitarea sau prin care nu se mai aplică pedeapsa complementară a degradării militare.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), timpul cât cadrele militare au fost degradate se include în calculul stagiului în grad.

(3) Pentru cadrele militare achitate prin hotărâre judecătorească, timpul cât au fost degradate se include și în calculul vechimii în activitate, iar acestea pot cere prin instanța judecătorească reparații morale și materiale pentru prejudiciile ce li s-au adus, inclusiv rechemarea în activitate și repunerea în drepturi, după caz.

(4) Redarea gradului militar pentru cadrele militare prevăzute la alin. (1) se face:

a) prin decret al Președintelui României, pentru generali și amirali;

b) prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională ori al comandanților/șefilor desemnați de acesta, pentru cadrele militare, altele decât cele prevăzute la lit. a).

Art. 107. – (1) Cadrelor militare cărora li s-a aplicat pedeapsa complementară a degradării militare și care au fost amnistiate, grațiate ori reabilitate li se poate reacorda orice grad militar, până la gradul deținut anterior, inclusiv, în raport cu nevoile instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), timpul cât cadrele militare au fost degradate nu se include în calculul stagiului în grad și al vechimii în activitate.

(3) Reacordarea unui grad militar ca urmare a amnistierii, grațierii sau reabilitării nu atrage, de drept, rechemarea în activitate a celor în cauză.

(4) Reacordarea unui grad militar pentru cadrele militare prevăzute la alin. (1) se face potrivit competențelor de scoatere din evidență.

CAPITOLUL VII

Dispoziții specifice stării de alertă, de urgență, de asediu, de mobilizare și de război

Art. 108. – (1) La instituirea stării de alertă și de urgență, cadrele militare în activitate sunt obligate să contacteze în cel mai scurt timp posibil șeful nemijlocit, care dispune cu privire la necesitatea prezentării la unitate.

(2) La instituirea stării de asediu cadrele militare în activitate sunt obligate să se prezinte în cel mai scurt timp posibil la unitățile militare unde sunt încadrate sau detașate, după caz.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (1) și (2):

a) cadrele militare în activitate interne în spital sau aflate în concediu medical;

b) cadrele militare în activitate aflate în concediu fără plată, paternal, de acomodare sau pentru creșterea copilului.

(4) Pe timpul stării de alertă, urgență și de asediu, comandanții/șefii structurilor militare pot dispune întreruperea concediilor de odihnă, de odihnă suplimentare, fără plată, de studii și pentru formare profesională, ale cadrelor militare în activitate din subordine, în funcție de nevoile instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională.

(5) Pe timpul stării de urgență, comandanții/șefii structurilor militare pot dispune unilateral efectuarea totală sau parțială a concediilor de odihnă/de odihnă suplimentare pentru cadrele militare în activitate din subordine.

Art. 109. – (1) La declararea stării de mobilizare sau a stării de război, cadrele militare în activitate sunt obligate să se prezinte în cel mai scurt timp posibil la unitățile militare unde sunt încadrate sau detașate, după caz, iar cele în rezervă la data și locul prevăzute în ordinul de chemare.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1):

a) cadrele militare interne în spital sau aflate în concediu medical și sunt în imposibilitatea de a se deplasa;

b) cadrele militare care formează familii monoparentale și se află în concedii pentru creșterea și îngrijirea copilului sau de acomodare;

c) cadrele militare care se află în concedii pentru creșterea și îngrijirea copilului sau de acomodare, în situația în care celălalt părinte este tot militar în activitate.

Art. 110. – La instituirea stării de urgență sau a stării de asediu, precum și la declararea stării de mobilizare sau a stării de război, exercitarea altor funcții sau ocupații de către cadrele militare în rezervă chemate conform datelor din ordinul de chemare se suspendă, de drept, de la data prezentării la unitatea militară.

Art. 111. – Pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și de război, comandanții/șefii unităților militare stabilesc programul de lucru al cadrelor militare, în funcție de evoluția situației și misiunile încredințate.

Art. 112. – Pe timpul stării de urgență, de asediul, de mobilizare și de război, cadrelor militare în activitate și celor în rezervă, concentrate sau mobilizate, li se pot acorda permisii și concedii, potrivit ordinului ministrului apărării naționale.

Art. 113. – (1) Pe timpul stării de asediul, de mobilizare și de război, acordarea gradelor/înaintarea în gradul următor se poate face în tot cursul anului.

(2) Pe timpul stării de asediul, de mobilizare și de război, la încadrarea în gradul următor a cadrelor militare în activitate nu se aplică prevederile art. 89 alin. (1) lit. d), respectiv ale art. 90 alin. (1) lit. d), după caz.

(3) Pe timp de război, stagiu minim în grad pentru cadrele militare se reduce la jumătate.

Art. 114. – (1) Pe timp de război, maștrii militari și subofițerii care îndeplinesc funcții prevăzute să fie încadrate cu ofițeri în structuri militare aflate în zona acțiunilor militare, cel puțin 3 luni, cu rezultate bune în luptă, pot fi trecuți în corpul ofițerilor, cu primul grad.

(2) În timp de război, gradații care îndeplinesc funcții prevăzute să fie încadrate cu maștri militari în structuri militare aflate în zona acțiunilor militare, cel puțin 3 luni, cu rezultate bune în luptă, pot fi trecuți în corpul maștrilor militari, cu primul grad.

(3) În timp de război, gradații care îndeplinesc funcții prevăzute să fie încadrate cu subofițeri în structuri militare aflate în zona acțiunilor militare, cel puțin 3 luni, cu rezultate bune în luptă, pot fi trecuți în corpul subofițerilor, cu primul grad.

Art. 115. – (1) Pe timpul stării de urgență, de asediul, de mobilizare și de război, sancțiunile disciplinare pentru cadrele militare în activitate se aplică astfel:

- a) avertismentul sau mustrarea scrisă - de către comandanții/șefii nemijlociți și superiorii acestora;
- b) diminuarea soldei de funcție - de către comandanții de brigăzi/similare și superiorii acestora;
- c) amânarea încadrării în gradul următor - de către comandanții de divizii/similare, corpuși de armată/similare și ai comandamentelor de sprijin;
- d) retrogradarea în funcție - de către șefii categoriilor de forțe și ai comandamentelor de sprijin.

(2) Șefii structurilor centrale aplică sancțiunile prevăzute la alin. (1) pentru întregul personal militar din subordine.

(3) În Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații Externe, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Serviciul de Protecție și Pază, funcțiile similare celor prevăzute la aliniatele (1) și (2) sunt echivalente prin ordin al conducătorului instituției.

Art. 116. – (1) Pe timpul stării de urgență, de asediul, de mobilizare și de război, comandanții/șefii aplică sancțiunile disciplinare în mod direct sau pot dispune efectuarea unei cercetări disciplinare pentru fundamentarea deciziei.

(2) Pentru efectuarea cercetării disciplinare prevăzute la alin. (1), comandanții/șefii desemnează, în funcție de complexitatea faptelor, un ofițer sau o comisie, care întocmește și prezintă un raport, în termen de maxim 7 zile calendaristice de la data desemnării.

(3) La stabilirea sancțiunii disciplinare pentru abaterile disciplinare săvârșite pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război, comandantul/șeful cu competențe de aplicare a acesteia are în vedere gravitatea faptei care constituie abatere disciplinară și efectele produse de aceasta, prin raportare la împrejurarea în care aceasta a fost săvârșită.

(4) Actul administrativ prin care se aplică sancțiunea pentru abaterile disciplinare săvârșite pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și pe timp de război produce efecte de la data comunicării acestuia și poate fi contestat direct la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.

Art. 117. – Pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare și de război, cadrele militare nu se trec în rezervă în condițiile art. 75 alin. (1) lit. a), b), d), e), f), g), h), i), j) și n).

Art. 118. – Pe timp de război, structurile considerate ca făcând parte din zona acțiunilor militare se stabilesc de către șeful Statului Major al Apărării.

Art. 119. – Prevederile prezentei legi referitoare la îndatoriri, obligații, interzicerea și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți se aplică și studenților și elevilor din instituțiile militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor pe timpul stării de asediu, de mobilizare și de război.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții specifice cadrelor militare în rezervă sau în retragere

Art. 120. – Calitatea de ofițer în rezervă se dobândește prin:

a) trecerea în rezervă a ofițerilor în activitate;

b) echivalarea gradului profesional al ofițerilor de poliție sau poliție penitenciară, la încetarea raporturilor de serviciu;

c) încetarea relațiilor contractuale ale ofițerilor rezerviști voluntari cu instituția de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 121. – (1) Calitatea de maistru militar în rezervă se dobândește prin:

a) trecerea în rezervă a maiștrilor militari în activitate;

b) echivalarea gradului profesional al agenților de poliție sau poliție penitenciară, la încetarea raporturilor de serviciu;

c) încetarea relațiilor contractuale ale maiștrilor militari rezerviști voluntari cu instituția de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) În raport cu armele sau serviciile și specialitățile militare, calitatea de maistru militar în rezervă se poate dobândi și prin promovarea anului II de studii de către studenții înmatriculați la programe de studii universitare pentru formarea inițială a ofițerilor în activitate din serviciul tehnico-ingenieresc, desfășurate în instituții de învățământ superior militar din țară sau străinătate, în situația în care aceștia nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apti pentru serviciul militar și nu sunt exmatriculați.

Art. 122. – (1) Calitatea de subofițer în rezervă se dobândește prin:

- a) trecerea în rezervă a subofițerilor în activitate;
- b) echivalarea gradului profesional al agenților de poliție sau poliție penitenciară, la încetarea raporturilor de serviciu;
- c) încetarea relațiilor contractuale ale subofițerilor rezerviști voluntari cu instituția de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) În raport cu armele sau serviciile și specialitățile militare, calitatea de subofițer în rezervă se poate dobândi și prin promovarea anului I de studii de către studenții înmatriculați la programe de studii universitare pentru formarea inițială a ofițerilor în activitate, desfășurate în instituții de învățământ superior militar din țară sau străinătate, în situația în care aceștia nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apti pentru serviciul militar și nu sunt exmatriculați.

Art. 123. – (1) Cadrele militare în rezervă pot fi concentrate sau pot fi mobilizate, în condițiile legii.

(2) Pe timpul cât sunt concentrate sau mobilizate, cadrele militare în rezervă au aceleași îndatoriri și beneficiază de aceleași drepturi stabilite prin prezentul statut pentru cadrele militare în activitate.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), cadrele militare în rezervă pot păstra calitatea de membru al partidelor, formațiunilor sau organizațiilor politice sau sindicale și pe timpul cât sunt concentrate sau mobilizate, fiindu-le aplicabile prevederile art. 14 lit. b)-d), art. 15-16.

(4) Prevederile prezentei legi referitoare la răspunderea juridică, evaluarea profesională, recompensele și sancțiunile disciplinare aplicabile cadrelor militare în activitate se aplică și cadrelor militare în rezervă pe timpul cât sunt concentrate sau mobilizate.

(5) Membrii de familie ai cadrelor militare în rezervă concentrate sau mobilizate beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta lege pentru membrii de familie ai cadrelor militare în activitate.

Art. 124. – (1) Pe timp de pace, cadrele militare în rezervă pot fi înaintate în gradul următor, în raport cu nevoile instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, după expirarea stagiului minim în grad, dacă au o comportare demnă, au obținut rezultate bune și foarte bune pe timpul concentrării și au fost propuse prin documentele de evaluare a activității militare, cel mult până la gradul corespunzător celei mai mari funcții îndeplinite în activitate sau până la gradul corespunzător funcției în care sunt repartizate în planul de mobilizare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), cadrele militare în rezervă care au contribuții majore în sprijinul misiunilor instituțiilor din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale pot fi înaintate în gradul următor, la propunerea comandanților/șefilor unităților militare care au coordonat executarea misiunilor respective.

(3) Înaintarea în grad a cadrelor militare în rezervă se face cu ocazia Zilei Naționale a României.

(4) Pe timp de pace, stagiul minim în grad pentru cadrele militare în rezervă este mai mare cu un an decât cel prevăzut la art. 97-99.

(5) Perioada în care cadrele militare în rezervă au fost condamnate la închisoare cu executarea pedepsei sau la muncă în folosul comunității nu se ia în calcul la stabilirea stagiului minim în grad, cu excepția cazurilor când, în urma rejudecării cauzei, instanța competentă a pronunțat achitarea.

(6) Coloneilor și comandorilor în rezervă li se poate acorda gradul de general de brigadă/similar cu o stea, doar pe timp de război.

Art. 125. – Cadrele militare în retragere pot fi înaintate în gradul următor, o singură dată, cel mult până la gradul corespunzător celei mai mari funcții îndeplinite în activitate, cu ocazia Zilei Naționale a României.

Art. 126. – (1) Cadrelor militare care au o vechime în serviciul militar activ de cel puțin 15 ani și s-au distins prin activitatea desfășurată, precum și celor care au adus patriei servicii deosebite, indiferent de vechimea în serviciul militar activ, li se poate acorda dreptul de a purta uniforma militară după trecerea în rezervă sau în retragere.

(2) Dreptul prevăzut la alin. (1) nu se acordă cadrelor militare care au suferit condamnări penale.

(3) Cadrelor militare în rezervă sau în retragere cărora li s-a acordat dreptul prevăzut la alin. (1) și ulterior au suferit condamnări penale li se retrage acest drept, prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională sau al comandanților/șefilor care l-au acordat.

(4) Cadrele militare în rezervă sau în retragere au obligația de a nu desfășura activități care contravin demnității, prestigiului și normelor de conduită specifice militarilor, atunci când poartă uniformă.

(5) Încălcarea obligației prevăzute la alin. (4) conduce la retragerea dreptului de a purta uniformă militară.

(6) Criteriile privind acordarea și retragerea dreptului de a purta uniforma militară, precum și situațiile în care cadrele militare în rezervă sau în retragere pot purta uniforma militară se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 127. – (1) Cadrele militare în rezervă sau în retragere care beneficiază de pensie militară de stat, potrivit legislației privind pensiile militare de stat, au dreptul gratuit la asistență medicală, asistență psihologică, medicamente și dispozitive medicale, în condițiile stabilite pentru cadrele militare în activitate și au acces, împreună cu familia, la cercurile militare, casele de odihnă, sanatoriile, căminele militare și la alte amenajări culturale, recreative sau sportive, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(2) De aceeași drepturi beneficiază și cadrele militare în rezervă sau în retragere, foști beneficiari ai pensiei militare de invaliditate cauzată de accidente de muncă ori boli profesionale, care ulterior au optat pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

(3) Membrii de familie ai cadrelor militare în rezervă sau în retragere, pensionari militari, aflați în întreținerea legală a acestora, beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta lege pentru membrii de familie ai cadrelor militare în activitate.

(4) Drepturile prevăzute la alin. (3) se acordă și urmașilor cadrelor militare în rezervă sau în retragere, beneficiari ai pensiei militare de urmaș.

Art. 128. – (1) Cadrele militare în rezervă se trec de drept în retragere și se scot din evidența militară la împlinirea vîrstei de 65 de ani sau ca urmare a clasării „Inapt pentru serviciul militar cu scoatere din evidență” de către comisiile de expertiză medico-militară.

(2) Cadrele militare în activitate se trec în retragere și se scot din evidența militară ca urmare a clasării „Inapt pentru serviciul militar cu scoatere din evidență” de către comisiile de expertiză medico-militară, prin act administrativ emis conform competențelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 129. – (1) Actele oficiale pe baza cărora se atestă vechimea în serviciu și funcțiile îndeplinite de către cadrele militare în cadrul instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională sunt fișa matricolă, livretul militar și/sau, după caz, alte înscrișuri doveditoare.

(2) Calitatea de cadru militar se dovedește prin documente stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

(3) Sistemul de evidență a resurselor umane se stabilește prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 130. – Contractele de exercitare a profesiei de cadru militar, precum și celelalte angajamente și contracte încheiate de către cadrele militare în activitate cu sau în cadrul instituției de apărare, ordine publică și securitate națională, înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, rămân valabile până la data expirării termenelor pentru care au fost încheiate.

Art. 131. – Funcțiile îndeplinite de cadrele militare în activitate se echivalează cu funcții civile în condițiile stabilite prin hotărâre a guvernului.

Art. 132. – Numirea, promovarea, delegarea, detașarea și transferul, suspendarea din funcție, formarea profesională continuă și evaluarea periodică, condițiile de menținere în magistratură și celelalte aspecte ale carierei profesionale ale judecătorilor și procurorilor militari, precum și relațiile decurgând din structura ierarhică specifică, în ceea ce privește exercitarea atribuțiilor judiciare, sunt supuse normelor care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor.

Art. 133. – Selecționarea, încadrarea, acordarea gradelor, numirea în funcții, transferarea și trecerea în rezervă a cadrelor militare se fac potrivit prezentei legi, cu respectarea normelor specifice de protecție a secretului de stat aplicabile fiecărei categorii de personal, potrivit activității desfășurate, așa cum este reglementată prin legile de organizare și funcționare a instituțiilor din care fac parte.

Art. 134. – Ofițerii, maștrii militari și subofițerii în activitate, în rezervă sau în retragere, decedați, au dreptul la onoruri militare, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 135. – (1) Maiștrii militari în activitate și în rezervă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de maistru militar clasa a V-a se înaintează în gradul de maistru militar clasa a IV-a, iar stagiul efectuat în gradul de maistru militar clasa a V-a li se valorifică la calculul stagiului minim pentru înaintarea în gradul de maistru militar clasa a III-a.

(2) Maiștrii militari în activitate și în rezervă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de maistru militar clasa a IV-a se înaintează în gradul de maistru militar clasa a III-a.

(3) Subofițerii în activitate și în rezervă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de sergent-major se înaintează în gradul de plutonier.

(4) Maiștrilor militari și subofițerilor specificați la alin. (2) și (3) li se prelungesc stagiile în gradele în care au fost înaintați cu numărul de ani neefectuați din stagiile minime în gradele deținute anterior, prevăzute de reglementările existente până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) Maiștrilor militari și subofițerilor în activitate care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de maistru militar clasa a IV-a sau maistru militar clasa a III-a, respectiv gradul de sergent sau plutonier, li se ia în calcul, pentru înaintarea în gradul următor, stagiul efectuat în aceste grade.

(6) Gradul de plutonier adjutant șef, acordat subofițerilor până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înlocuiește cu gradul de plutonier adjutant principal.

(7) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prevederile statelor de organizare ale structurilor din cadrul instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională se vor modifica astfel:

a) funcțiile prevăzute cu gradul de maistru militar clasa a V-a vor fi prevăzute cu gradul de maistru militar clasa a IV-a;

b) funcțiile prevăzute cu gradul de maistru militar clasa a IV-a vor fi prevăzute cu gradul de maistru militar clasa a III-a;

c) funcțiile prevăzute cu gradul de sergent-major vor fi prevăzute cu gradul de plutonier.

d) funcțiile prevăzute cu gradul de plutonier adjutant șef vor fi prevăzute cu gradul de plutonier adjutant principal.

(8) Maiștrii militari și subofițerii prevăzuți la alin. (1)-(3) se înaintează în grad în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 136. – Miniștrii, secretarii de stat, subsecretarii de stat și asimilații acestora, din instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională, beneficiază de drepturile materiale stabilite prin prezenta lege pentru cadrele militare în activitate, echivalente ofițerilor cu grade de generali/similari.

Art. 137. – (1) Procedurile de evaluare profesională a cadrelor militare, de ocupare a funcțiilor și cele disciplinare, inițiate în temeiul Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, continuă în condițiile prevederilor legale în temeiul cărora au fost inițiate.

(2) Calificativele „corespunzător” și „mediocru”, acordate în baza legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, se echivalează cu calificativul „satisfăcător” pentru cadrele militare în activitate.

(3) Calificativul „necorespunzător”, acordat în baza legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, se echivalează cu calificativul „nesatisfăcător” pentru cadrele militare în activitate.

Art. 138. – (1) Cadrele militare care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află în raporturi ierarhice nemijlocite cu soțul/soția sau cu rude de gradul I și II pot fi menținute în funcțiile în care sunt încadrate cel mult un an de la data respectivă.

(2) Maiștrii militari care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu dețin studii postliceale se mențin în funcțiile în care sunt încadrați, conform specialităților militare deținute.

Art. 139. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 270 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Actele normative prevăzute de prezenta lege pentru aplicarea acesteia se emit în termenul prevăzut la alin. (1).

Art. 140. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare, și art. II din Legea nr. 101/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 13 mai 2019.

București,

Nr.

ANEXA nr. SG 62557 / 27. iun. 2022

ANEXA
SG 6259 / 24. iun. 2022